

Spis treści

I Rezolucje, zalecenia i opinie

REZOLUCJE

Komitety Regionów

116. sesja plenarna w dniach 10–11 lutego 2016 r.

2016/C 120/01	Rezolucja w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego Komisji Europejskiej na rok 2016	1
2016/C 120/02	Rezolucja w sprawie zagrożeń dla unijnego obszaru bez granic strefy Schengen	4

OPINIE

Komitety Regionów

116. sesja plenarna w dniach 10–11 lutego 2016 r.

2016/C 120/03	Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Turystyka przyjazna dla osób starszych	6
2016/C 120/04	Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Innowacje i modernizacja gospodarki wiejskiej	10
2016/C 120/05	Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Wskaźniki rozwoju terytorialnego – Wyjść poza PKB	16
2016/C 120/06	Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Europejska współpraca w dziedzinie młodzieży (2010–2018)	22

Akty przygotowawcze

KOMITET REGIONÓW

116. sesja plenarna w dniach 10–11 lutego 2016 r.

2016/C 120/07	Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Integracja osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy	27
---------------	--	----

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

116. SESJA PLENARNA W DNIACH 10–11 LUTEGO 2016 R.

Rezolucja w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego Komisji Europejskiej na rok 2016

(2016/C 120/01)

KOMITET REGIONÓW,

- uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej dotyczący rocznej analizy wzrostu gospodarczego na rok 2016 oraz rozpoczęcie europejskiego semestru 2016 ⁽¹⁾,
- uwzględniając sprawozdanie (projekt sprawozdania) Parlamentu Europejskiego „Europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: roczna analiza wzrostu gospodarczego na rok 2016” (2015/2285(INI)),

Ożywienie inwestycji

1. Podkreśla, że pokryzysowa luka inwestycyjna osłabiła wzrost i zatrudnienie w UE, co z kolei szkodzi konkurencyjności i zagraża spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Wyraża zaniepokojenie, że przedłużony okres niskich inwestycji zagraża długofalowemu potencjałowi wzrostu zatrudnienia i jakości nowych miejsc pracy.
2. Odnotowuje, że cięcia budżetowe dotknęły inwestycje publiczne w infrastrukturę, co potwierdzono w niedawnym wspólnym sondażu KR-u i OECD ⁽²⁾, jak również inwestycje w dziedzinie edukacji, szkolenia zawodowego, opieki zdrowotnej, usług socjalnych, opieki nad dziećmi oraz usług mieszkaniowych w momencie, gdy inwestorzy prywatni są zniechęceni przez niskie oczekiwania dotyczące tempa działalności gospodarczej.
3. Podkreśla konieczność usunięcia przeszkód utrudniających inwestycje prywatne i publiczne poprzez ukończenie budowy rynku wewnętrznego, zwłaszcza w sektorze usług, wdrożenie reform strukturalnych mających na celu tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości i przeciwdziałanie nierównościom, poprawę otoczenia regulacyjnego i biznesowego, walkę z oszustwami i szarą strefą gospodarki oraz zachęcanie do przedsiębiorczości. Zaznacza, jak ważne w tym kontekście jest skuteczne i wydajne wykorzystywanie funduszy UE w partnerstwie z sektorem prywatnym, tak aby fundusze publiczne i prywatne mogły wspólnie przynosić pozytywne skutki w terenie. Mając na uwadze, że Komisja Europejska zamierza podjąć dialog z państwami członkowskimi w celu określenia takich przeszkód, podkreśla, że te ostatnie należy szczególnie przeanalizować na wszystkich poziomach sprawowania rządów i że sam KR powinien zostać włączony w te działania.

⁽¹⁾ COM(2015) 700 final.

⁽²⁾ Konsultacje OECD i KR-u skierowane do samorządów szczebla niższego niż krajowy na temat: „Planowanie infrastruktury i inwestycji na różnych poziomach zarządzania – obecne wyzwania i możliwe rozwiązania” (listopad 2015 r.).

4. Zachęca państwa członkowskie UE, by włączyły swe władze lokalne i regionalne w proces jak najlepszego wykorzystania funduszy strukturalnych – które średnio stanowią ok. 14 % łącznych inwestycji publicznych, aczkolwiek ponad 50 % w przypadku dziewięciu państw członkowskich – a także planu inwestycyjnego dla Europy (Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych), który należy wdrażać w sposób elastyczny i komplementarny w stosunku do funduszy strukturalnych, aby w pełni wykorzystać jego potencjał inwestycyjny, zarówno publiczny, jak i prywatny.

5. Popiera proces zwiększania konwergencji gospodarczej i społecznej, lecz podkreśla, że pokonanie rozbieżności społecznych, gospodarczych i terytorialnych będzie możliwe jedynie dzięki wizji terytorialnej, która pozwoliłaby nam przyjąć podejście o charakterze bardziej oddolnym dzięki połączeniu podejścia politycznego ukierunkowanego na konkretny obszar z wymiarem terytorialnym zmienionej strategii „Europa 2020” i zorientowanej na wyniki polityki spójności UE.

Realizacja reform strukturalnych

6. Stwierdza, że proponowany program wsparcia reform strukturalnych powinien, po przyjęciu go w następstwie zwykłej procedury ustawodawczej, zostać udostępniony władzom krajowym, regionalnym i lokalnym, zgodnie z obecnym podziałem kompetencji w państwach członkowskich. Podkreśla, że wdrażanie programu wsparcia reform strukturalnych nie powinno ograniczyć wysokości środków finansowych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

7. Podkreśla, że budowa skutecznych zdolności administracyjnych na wszystkich szczeblach administracji, w tym władz lokalnych i regionalnych, ma fundamentalne znaczenie dla ożywiania inwestycji długoterminowych, reform strukturalnych oraz dla odpowiedzialnego i skutecznego wydatkowania środków.

Wdrażanie odpowiedzialnej polityki budżetowej

8. Podkreśla, że ważne jest, aby każde państwo członkowskie dysponowało należytą polityką gospodarczą i stabilnymi finansami publicznymi, gdyż jest to warunek niezbędnych krótko- i długoterminowych inwestycji publicznych.

9. Uważa, że roczna analiza wzrostu gospodarczego na rok 2016 zawiera mocne argumenty przemawiające za tym, by Komisja rozważyła zaproponowanie mechanizmu zdolności fiskalnej dla całej Unii Europejskiej z myślą o realizacji polityki antycyklicznej i przyspieszeniu naprawy gospodarczej. Mechanizm ten musiałby być zgodny z zasadą pomocniczości i gwarantować, że zapewniono by wystarczającą elastyczność wdrażania strategii politycznych dostosowanych do potrzeb lokalnych, włączając samorządy lokalne i regionalne w opracowywanie tych strategii.

10. Ponownie wzywa do wprowadzenia „złotej reguły” w odniesieniu do rachunkowości sektora publicznego, by oddzielić długoterminowe inwestycje od wydatków bieżących; w związku z tym powtórnie apeluje, by Komisja Europejska przedstawiła białą księgę opartą na zasadach OECD dotyczących efektywnych inwestycji publicznych na wszystkich poziomach sprawowania rządów, w którym to dokumencie ustanowiona by została na szczeblu UE typologia jakości inwestycji publicznych w rachunkach wydatków publicznych, stosownie do długoterminowych skutków tych inwestycji. Zachęca do ograniczenia bieżących wydatków, aby umożliwić zmniejszenie obciążenia podatkowego w celu pobudzenia inwestycji prywatnych.

11. Przypomina swoją propozycję, by do oceny zakłóceń równowagi makroekonomicznej włączyć wskaźnik odnoszący się do stopy inwestycji.

12. Podkreśla konieczność elastycznego wdrażania paktu stabilności i wzrostu oraz Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej, tak by sprzyjało to rozwijaniu zdolności inwestycyjnych samorządów lokalnych i regionalnych zamiast te zdolności ograniczać. Oczekuje, że Komisja, w następstwie komunikatu ze stycznia 2015 r., przedstawi konkretne propozycje pozwalające uwzględnić ten aspekt podczas wdrażania lub ewentualnego przeglądu tych ustaleń.

Przegląd strategii „Europa 2020” i nowego podejścia do zrównoważonego rozwoju po roku 2020

13. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że strategia „Europa 2020” została uznana za długoterminowe ramy polityki na wielu szczeblach zarządzania. Podkreśla, że strategii tej należy nadać wymiar terytorialny. Zapowiada, że skonsultuje się z władzami lokalnymi i regionalnymi zarówno w kwestii pomocy w ustaleniu wskaźników i celów zmienionej strategii, jak również w kwestii strategii bardziej długoterminowej, wykraczającej poza rok 2020, ogłaszanej przez Komisję Europejską w 2016 r. Proponuje podjęcie nowej inicjatywy przewodniej dotyczącej wyzwań demograficznych, jako instrumentu horyzontalnego, tak aby wszystkie regiony zmagające się z różnymi wyzwaniami demograficznymi mogły osiągnąć inteligentny, trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu.

Europejski semestr

14. Podkreśla, że krajowe programy reform i zalecenia dla poszczególnych krajów powinny obejmować wymiar terytorialny, tak aby maksymalnie zwiększyć wzrost gospodarczy i zmniejszyć różnice terytorialne.
15. Ponownie zachęca Komisję i Parlament do przyjęcia kodeksu postępowania, tak aby zapewnić zorganizowane zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w europejski semestr. Ponownie zobowiązuje się do przedstawienia w 2016 r. konkretnej propozycji w tej kwestii. Zobowiązuje się do systematycznego dialogu z Komisją Europejską, zwłaszcza jeśli chodzi o europejską część procedury semestru.
16. Pozytywnie ocenia zamierzenie, by lepiej integrować wymiar zarządzania gospodarczego UE związany ze strefą euro i jego wymiar krajowy, przedstawiając roczną analizę wzrostu gospodarczego 2016 wraz z zaleceniami dla strefy euro na początku cyklu europejskiego semestru 2016.
17. Popiera apel Parlamentu Europejskiego, by do europejskiego semestru włączyć filar dotyczący jednolitego rynku, wraz z systemem regularnego monitorowania i oceny integracji jednolitego rynku obejmującym zestaw wskaźników ilościowych i jakościowych, analizę porównawczą, wzajemną ocenę i wymianę najlepszych praktyk.
18. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego Komisji dodano trzy wskaźniki społeczne (współczynnik aktywności zawodowej, bezrobocie osób młodych, bezrobocie długotrwałe) – w sprawozdaniu przedkładanym w ramach mechanizmu ostrzegania na 2016 r., co tym samym odzwierciedla cele określone w art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
19. Poleca swemu Przewodniczącemu, by przekazał niniejszą rezolucję Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Bruksela, dnia 10 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA

Rezolucja w sprawie zagrożeń dla unijnego obszaru bez granic strefy Schengen

(2016/C 120/02)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW,

- uwzględniając wciąż nadzwyczajną sytuację związaną z migracją,
- uwzględniając zapisany w art. 3 TUE i art. 67 TFUE cel dotyczący zapewnienia obywatelom UE przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych,
- uwzględniając art. 18 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej gwarantujący prawo do azylu, jak również odnośne krajowe i międzynarodowe zobowiązania państw członkowskich,

1. Przypomina, że układ z Schengen w sprawie swobodnego przepływu osób, obejmujący obecnie 26 państw, z czego 22 to państwa członkowskie UE, stanowi jeden z najbardziej udanych filarów Unii Europejskiej. Układ z Schengen, włączony do Traktatów UE, jest nierozzerwalnie związany z jednolitym rynkiem i stanowi zasadniczy element czterech wolności: swobody przepływu towarów, usług, osób i kapitału w Unii Europejskiej.

2. Zwraca uwagę, że swoboda przemieszczania się i zniesienie wewnętrznych granic są podstawowymi osiągnięciami integracji europejskiej, które nie tylko wywierają istotny wpływ gospodarczy, społeczny i terytorialny, lecz także posiadają ważny wymiar symboliczny dla Unii i jej obywateli, gdyż są bezpośrednio związane z projektem tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy.

3. Podkreśla, że otwarte granice wewnętrzne są fundamentem gospodarki europejskiej. Mając na uwadze, iż handel między państwami członkowskimi sięga 2 800 mld EUR, obejmuje 1,7 mln pracowników transgranicznych i rocznie 57 mln przypadków transgranicznego transportu drogowego, Komitet podkreśla, że zmiana warunków mobilności i wymiany w strefie Schengen miałyby bardzo poważne konsekwencje dla zatrudnienia i inwestycji w wielu krajach europejskich. Zaznacza, że pozbawiona granic wewnętrznych przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w UE zależy od odpowiedniej i wspólnej ochrony jej granic zewnętrznych.

4. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne w całej Unii Europejskiej korzystają ze zniesienia granic wewnętrznych, co przekłada się na rozwój gospodarczy, wymianę społeczną i kulturową, współpracę transgraniczną, a zwłaszcza na wdrażanie programów europejskiej współpracy terytorialnej i tworzenie europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej.

5. Zwraca uwagę, że zastosowanie klauzul ograniczających przewidzianych układem z Schengen oraz wynikające z tego ograniczenie swobody przemieszczania się może mieć szczególnie negatywny wpływ na osiągnięcie kluczowych celów dotyczących projektów współpracy transgranicznej.

6. Odnotowuje ogromne wyzwania, przed którymi stoi UE i jej państwa członkowskie oraz regiony, miasta i gminy z uwagi na dużą liczbę uchodźców wymagających ochrony międzynarodowej, jak i osób migrujących z przyczyn ekonomicznych i próbujących przedostać się do UE w sposób nieuregulowany. Ponownie podkreśla potrzebę dopilnowania, by osoby wjeżdżające do UE czyniły to legalnie oraz by wymagało to zastosowania ścisłej, szybkiej i skutecznej procedury rejestracji z poszanowaniem Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Podkreśla, że trzeba przeznaczyć więcej zasobów na zabezpieczenie zewnętrznych granic UE i zapewnienie ich uporządkowanego przekraczania. Zauważa potrzebę podejmowania kompleksowych wysiłków na rzecz zapewnienia, by migranci przybywający do Europy mogli pracować i integrować się. Podkreśla, że kontrole zewnętrznych granic strefy Schengen należy przeprowadzać w sposób, który jest spójny z międzynarodowymi zobowiązaniami państw członkowskich wobec uchodźców i Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z prawem do godności ludzkiej i prawem do niedyskryminacji.

7. Zauważa, iż obecne problemy systemu Schengen wynikają częściowo z braku koordynacji i zasobów pozwalających zarządzać wielką liczbą uchodźców i migrantów, z braku odpowiednich komunikatów politycznych na temat kanałów legalnego wjazdu poprzez przejścia graniczne, jak również z niewystarczającego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych.

8. Podkreśla, że głównym priorytetem jest ochrona wartości, jakie niesie układ z Schengen, i utrzymanie stabilności strefy Schengen; ponadto konieczne jest odzyskanie kontroli nad zewnętrznymi granicami UE i wzmocnienie zdolności w zakresie zarządzania granicami. Zwraca uwagę na potrzebę podjęcia niezwłocznych działań w celu opracowania systemu, który pozwoliłby śledzić przemieszczanie się migrantów o nieregulowanym statusie w obrębie strefy Schengen i zapobiegłby sytuacji, w której władze straciłyby ich z oczu. Odnotowuje, że należy przyspieszyć proces powrotu osób ubiegających się o azyl, których wnioski zostały odrzucone, oraz ich readmisji do kraju pochodzenia.
9. Zaznacza, że kwestia ta wymaga wspólnych rozwiązań opartych na wzajemnej współpracy między wszystkimi poziomami sprawowania rządów, gdyż nieskoordynowane reakcje polityczne mają poważne skutki dla pozostałych państw członkowskich, ich regionów i miast, co dodatkowo zaostrza ogólne problemy i osłabia zaufanie obywateli, które już zostało wystawione na ciężką próbę. Podkreśla w tym kontekście, że obwinianie poszczególnych państw lub instytucji za obecną sytuację i zagrożenie członkom strefy Schengen wykluczeniem nie przyczyni się do znalezienia trwałego rozwiązania i mogłoby stanowić niebezpieczny precedens o niezwykle szkodliwych długofalowych skutkach dla projektu europejskiego. Odnotowuje także, że układ z Schengen nie przewiduje obecnie możliwości wykluczenia państwa członkowskiego.
10. Wyraża głębokie zaniepokojenie utrzymującymi się trudnościami w wyegzekwowaniu wspólnie uzgodnionych na mocy Traktatów UE zasad dotyczących ochrony granic zewnętrznych, w stosowaniu wzmocnionych środków zapobiegania nielegalnej migracji i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych zjawisk, skutecznej polityki powrotowej, wspólnych standardów przyjmowania i rejestracji uchodźców i osób ubiegających się o azyl oraz we wdrażaniu wspólnej polityki w dziedzinie migracji.
11. Wyraża przekonanie, że narażenie na szwank politycznych, gospodarczych i społecznych osiągnięć systemu Schengen w wyniku wprowadzenia na stałe kontroli granicznych nie może stanowić odpowiedzi na postulowane przez obywateli zwiększenie bezpieczeństwa i ochrony jakości życia. Jednocześnie uważa, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie obywatelom natychmiastowych, praktycznych i odpowiedzialnych rozwiązań w tym zakresie.
12. Dlatego też wzywa państwa członkowskie UE oraz instytucje unijne, by szybko przyjęły konstruktywne podejście, uniknęły pokusy wprowadzenia łatwych rozwiązań i rozważyły zagrożenia i korzyści wiążące się z wszelkimi propozycjami. Podkreśla, że ścisła współpraca z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz wyjaśnienie obywatelom, jakie konsekwencje dla ich życia codziennego będzie miało przywrócenie granic, mają zasadnicze znaczenie dla przywrócenia wiarygodności Unii Europejskiej w tych kryzysowych czasach. Zwraca w tym kontekście uwagę, że tymczasowych kontroli granicznych nie można przedłużać w nieskończoność, zgodnie z jasno zdefiniowanymi warunkami zawartymi w kodeksie granicznym Schengen, i że ich przedłużenie na okres maksymalnie dwóch lat jest możliwe tylko w wyjątkowych okolicznościach – kiedy funkcjonowanie obszaru bez granic wewnętrznych zostanie zagrożone wskutek ciągłych i poważnych mankamentów w zakresie kontroli granic zewnętrznych.
13. Podkreśla, że niezwykle pilne staje się opracowanie wspólnego, zrównoważonego i ambitnego podejścia europejskiego do zarządzania zewnętrznymi granicami Europy, zwłaszcza poprzez tworzenie punktów szybkiej rejestracji („hotspot”) w krajach trzecich w celu zachowania bezpieczeństwa wewnętrznego strefy Schengen, zapewnienia swobody przemieszczania się oraz zapobieżenia poważnemu spadkowi wiarygodności Unii. Wzywa zatem wszystkie zainteresowane strony do opracowania jasnych planów działania i harmonogramów krótko- i długoterminowych rozwiązań, a jednocześnie zwraca uwagę na potrzebę ustalenia zakresu wspólnej odpowiedzialności i środków opartych na solidarności, z uwzględnieniem oczekiwań, potrzeb i zdolności integracyjnych poszczególnych państw, regionów i władz lokalnych, a także migrantów.
14. Popiera w związku z tym ustanowienie wspólnego unijnego wykazu bezpiecznych krajów pochodzenia, co umożliwiłoby przyspieszone rozpatrywanie wniosków o azyl składanych przez obywateli krajów uznanych za bezpieczne na podstawie kryteriów określonych w dyrektywie w sprawie procedur azylowych, z pełnym poszanowaniem zasady *non-refoulement*. Dysponując takim wykazem, nie trzeba byłoby już polegać na nieskoordynowanych wykazach krajowych, które stwarzają ryzyko równania w dół, jeśli chodzi o najniższe wskaźniki przyznawania azylu.
15. Zobowiązuje swego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Bruksela, dnia 11 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

Markku MARKKULA

OPINIE

KOMITET REGIONÓW

116. SESJA PLENARNA W DNIACH 10–11 LUTEGO 2016 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Turystyka przyjazna dla osób starszych

(2016/C 120/03)

Sprawozdawca: Annemiek JETTEN (NL/PES), burmistrz Sluis

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Podkreśla potrzebę wyodrębnienia różnych grup w społeczności osób starszych oraz określenia ich decyzji rynkowych i potrzeb, aby opracować odpowiednie plany biznesowe zapewniające optymalny rozwój w UE turystyki osób starszych, obejmującej ofertę skierowaną zarówno do grup, jak i do osób indywidualnych. Zwraca również uwagę, że należy dostrzec różne bariery, na które mogą trafić starsi turyści (język, dostęp do informacji, sprawy organizacyjne, dyskryminacja ze względu na wiek, dostępność opieki zdrowotnej i pierwszej pomocy, ubezpieczenie na czas podróży itd.) oraz na potrzebę zaproponowania sposobów i środków przezwyciężenia tych barier.
2. Podkreśla duże znaczenie ustalenia w przyszłości jednolitego wieku i posługiwania się jednolitą definicją na określenie turystyki osób starszych, co ma ułatwiać przeprowadzanie monitoringu i porównywalnych badań w celu **optymalnego wykorzystania** potencjału tego rozwijającego się segmentu rynku.
3. Zwraca uwagę, że niezbędny jest rynek początkowy na wielką skalę, stanowiący punkt wyjścia (rozwoju) **szerokopasmowego internetu** w całej Europie, tak aby stworzyć zainteresowanym regionom wszelkie możliwości rozwinięcia i **wykorzystania** strategicznej i trwałej przewagi konkurencyjnej (w zakresie działalności turystycznej). Może to być **korzystne** przede wszystkim dla małych i średnich przedsiębiorstw turystycznych.
4. Zwraca się do Komisji, aby przyznała turystyce osób starszych ważne miejsce w ramach **Europejskiej agendy cyfrowej** jako narzędziu zmniejszania przepaści cyfrowej.
5. Wyraża przekonanie, że **prowadzenie polityki na rzecz turystyki przyjaznej dla osób starszych wymaga zintegrowanego podejścia**. Oznacza to przede wszystkim, że władze lokalne i regionalne powinny wziąć pod uwagę **podejście międzysektorowe**, angażujące różnego rodzaju organizacje aktywne w obszarze opieki zdrowotnej, transportu czy zajmujące się fizycznym dostępem do usług.
6. Uznaje za ważne stworzenie **europejskiej bazy danych** dotyczących grupy zamożnych, w znacznej mierze samodzielnych ludzi starszych. W ramach tego systemu mogą być przeprowadzane różnego rodzaju analizy i tworzone wskaźniki, dające jednoznaczną odpowiedź na pytanie o wpływ rosnącej grupy starszych konsumentów na oferty przedsiębiorstw turystycznych w odniesieniu do: ośrodków turystycznych, przewoźników, atrakcji turystycznych, warunków pobytowych, bazy handlowo-usługowej, źródeł informacji turystycznej i innych mediów, które dostarczają turystom informacji i wiedzy w dużym stopniu przyczyniających się do wzbogacenia osobistych doświadczeń. W sytuacji szybkiego wzrostu sektora usług turystycznych dla ludzi starszych taka baza danych nabierze z czasem coraz większego znaczenia.

7. Wskazuje na cele polityki UE dotyczącej turystyki z 2010 r.⁽¹⁾, polegające na tym, by wspierać rozwój „zrównoważonej, odpowiedzialnej, spójnej turystyki wysokiej jakości” oraz powiązane z tym zatrudnienie i rozwój społeczny.

8. Wzywa Komisję Europejską do szerszego uwzględnienia rozwoju turystyki w europejskich funduszach strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI) po dokonaniu oceny potrzeb władz lokalnych i regionalnych. Komisja może ponadto zapewnić wsparcie finansowe poprzez kontynuację programu „Calypso”, zwrócenie szczególnej uwagi na przedsiębiorstwa turystyczne w ramach funduszu COSME oraz poprzez wdrożenie funduszu Erasmus+ przeznaczonego dla osób starszych. Biorąc pod uwagę potencjalny wzrost liczby miejsc pracy, które oferuje sektor, uwzględnienie wspierania turystyki m.in. w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw powinno być jednym z priorytetów wieloletnich ram na okres po 2021 r.

9. Podkreśla, że dostępność ma kluczowe znaczenie dla sprawnego prowadzenia jakiegokolwiek działalności turystycznej, zwłaszcza w odniesieniu do osób starszych, gdyż dostęp do atrakcyjnych obiektów i miejsc turystycznych (hotele, spa itp.) za pomocą zrównoważonego, wygodnego i przystępnego cenowo transportu dostosowanego do potrzeb różnych grup wiekowych stanowi warunek wstępny, by osoby te w ogóle zdecydowały się podróżować. Byłoby zatem wskazane, aby zaangażować operatorów transportu pasażerskiego, takich jak linie lotnicze, przedsiębiorstwa żeglugowe, przewoźników autobusowych i kolejowych oraz operatorów rejsów wycieczkowych, we wzajemną współpracę w celu zapewnienia intermodalności pomiędzy różnymi środkami transportu, tak by osoby starsze mogły łatwo i wygodnie docierać do celów podróży turystycznych, w tym do regionów najbardziej oddalonych.

10. Popiera w tym względzie sugestię intergrupy Parlamentu Europejskiego ds. rozwoju europejskiej turystyki, aby 2018 r. ogłosić **Europejskim Rokiem Turystyki**. Przy tej okazji należałoby zwrócić szczególną uwagę na udogodnienia dla ludzi starszych oraz propagowanie turystyki poza sezonem szczytowym.

11. Podkreśla, że sektor turystyczny dzięki wpływowi finansowemu i możliwościom tworzenia miejsc pracy ma kluczowe znaczenie dla wielu regionów europejskich, a w niektórych przypadkach jest nawet niezbędnym czynnikiem tworzenia i utrzymywania przewagi konkurencyjnej. Turystyka oferuje wyraźny potencjał wzrostu i w mniej lub bardziej bezpośredni sposób jest powiązana z niektórymi sektorami gospodarczymi, społecznymi i kulturalnymi. Jest też siłą napędową, która pozwala w spójny, strategiczny i zrównoważony sposób rozwijać i zwiększać konkurencyjność regionów. W tym względzie kluczową rolę do odegrania mają władze lokalne i regionalne. Jest zatem również niezmiernie ważne, aby optymalnie wykorzystywać ich wiedzę i doświadczenia, wspierając na poziomie europejskim współpracę lokalną i regionalną.

12. Przypomina, że ludzie starsi wnoszą spory wkład w rozwój sektora turystycznego w Europie i stanowią ogromny potencjał dla tej części rynku. Należy tu zwrócić uwagę na fakt, że siła nabywczą Europejczyków w wieku ponad 65 lat przekracza 3 000 mld EUR, a liczba osób z ograniczeniami związanymi z wiekiem wzrosła z 68 mln w 2005 r. do 84 mln w 2020 r. Obecnie ponad 128 mln obywateli Unii Europejskiej jest w wieku pomiędzy 55 a 80 lat. Stanowi to około 25 % całej populacji UE. Jednocześnie 41 % obywateli z 28 państw członkowskich nigdy nie wyjechało za granicę, a 7 na 10 osób starszych odbywa podróże wyłącznie w swoim kraju.

13. Uznaje, że ewolucja demograficzna ma istotne następstwa dla popytu na usługi turystyczne, a w związku z tym dla rynku pracy. Sektor turystyczny dowiódł już, że jest odporny na zewnętrzne wstrząsy i kryzysy w większym stopniu, niż oczekiwano. Przy obecnym modelu gospodarczym wydatki na rekreację i turystykę pozostają na wysokim poziomie. Turystyka jest dziedziną wymagającą dużego nakładu pracy, wnoszącą ważny wkład w rozwój społeczny i w tworzenie miejsc pracy, w związku z czym należy jej poświęcić więcej uwagi w przyszłych ramach wieloletnich.

14. Zwraca uwagę na fakt, że sektor turystyczny staje obecnie przed licznymi wyzwaniami, takimi jak: a) zmiany demograficzne, b) technologia cyfrowa i c) dywersyfikacja oferty turystycznej. W wyniku globalnej konkurencji rezygnuje się z tradycyjnych strategii marketingowych, zastępując je takimi, które dzięki elastyczności zapewniają większą dostępność do usług turystycznych.

15. Wyraża przekonanie, że jeśli chodzi o rozwój turystyki przyjaznej dla osób starszych, zasadnicze znaczenie mają wysoka jakość, zrównoważoność, ciągła innowacyjność i wykwalifikowany personel.

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex:52010DC0352>.

16. W związku z tym proponuje, aby w ramach regionalnych programów operacyjnych określić znaczenie wyzwań demograficznych na poziomie krajowym i regionalnym. Programy te koncentrują się m.in. na konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, zatrudnieniu i rynku pracy oraz integracji społecznej. Taka analiza jest ważna w kontekście walki z bezrobociem sezonowym i efektem dźwigni w zatrudnieniu w sektorze turystycznym.

17. Zauważa, że w celu przedłużenia lokalnego i regionalnego sezonu turystycznego decydenci polityczni powinni zwracać uwagę nie tylko na konkretne grupy wiekowe, ale również dodatkowo w ramach tych grup na określone grupy motywowane wspólnymi zainteresowaniami, takimi jak dziedzictwo kulturowe, historia, edukacja, religia, sport i rekreacja.

18. Zauważa, że turystyka zdrowotna stanowi coraz ważniejszy element unijnego sektora turystyki i że wspierać należy oba jego wymiary (opiekę medyczną i turystykę uzdrowiskową). Konieczne jest, zwłaszcza z perspektywy regionalnej, promowanie konkurencyjności i przekształcanie europejskich celów podróży w modelowe ośrodki opieki zdrowotnej proponujące ofertę o wysokiej wartości dodanej. Turystyka zdrowotna staje się segmentem rynku o najwyższym wzroście w branży turystycznej, zwłaszcza wśród osób starszych, dla których opieka zdrowotna jest jedną z głównych motywacji do podróży.

19. Wyraża przekonanie, że ulepszenie technologii cyfrowej w celu szybszego dostępu do technologii ICT służy wielu celom, m.in. turystyce przyjaznej dla osób starszych, i może zostać powiązane z głównymi priorytetami polityki UE. Ułatwienie dostępu do infrastruktury technologicznej znacznie przyczyni się do wykorzystania dostępnej siły nabywczej, która obecnie zależna jest w zdecydowanej większości od osób powyżej 50. roku życia (potencjał ekonomiczny tzw. srebrnej gospodarki).

20. Zwraca uwagę na istotne znaczenie turystyki gastronomicznej dla tworzenia trwałych miejsc pracy, regionalnego wzrostu gospodarczego i spójności, jako że turyści przeznaczają ponad jedną trzecią swoich wydatków na żywność.

21. Zaleca, aby władze regionalne i lokalne w ramach programów operacyjnych poświęciły uwagę następującym działaniom: wzmocnieniu partycypacji, stymulowaniu partnerstw publiczno-prywatnych, tworzeniu sieci, propagowaniu i rozwojowi turystyki przyjaznej dla osób starszych. Ważnym elementem polityki władz na poziomie regionalnym i lokalnym powinny być zatem także działania komunikacyjne na rzecz uświadamiania potencjału rynkowego turystyki przyjaznej dla osób starszych.

22. Zauważa, że rynek usług turystycznych dla osób starszych nie jest jednolity. Wręcz przeciwnie, seniorzy tworzą heterogeniczną grupę jednostek, mających różne potrzeby, motywacje i oczekiwania. Istnieje ryzyko, że ludzie starsi popadają będą w stan społecznej izolacji; turystyka oferuje szansę nawiązania nowych kontaktów społecznych. Badania wykazują, że seniorzy uprawiający turystykę mają nie tylko lepszy stan zdrowia, i tym samym są mniej zależni od usług opiekuńczych, ale również aktywnie wybierają cele podróży, by korzystać z wysokiej jakości opieki zdrowotnej i innych usług pielęgnacyjnych.

23. Zaleca utrzymanie powiązania z europejskim partnerstwem innowacyjnym w zakresie aktywnego starzenia się w dobrym zdrowiu, w celu promowania mobilności, bezpieczeństwa, dostępu do przestrzeni publicznej oraz wspierania opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

24. Przypomina instytucjom Unii Europejskiej i państwom członkowskim o ważnej roli władz lokalnych i regionalnych w koordynacji polityki sektorowej, np. w dziedzinie transportu, opieki, miejskiego planowania przestrzennego i rozwoju obszarów wiejskich. Sektory te z kolei mają bezpośredni i pośredni wpływ na sektor turystyki lokalnej, na który składają się małe i średnie przedsiębiorstwa rodzinne.

25. Zgadza się z poglądem, że władze lokalne powinny wykorzystywać możliwości, jakie turystyka oferuje pod względem rozwoju inteligentnych miast, oraz że należy opierać się na indywidualnych kompetencjach małych i średnich przedsiębiorstw i je wspierać. Różnorodne działania w ramach takiego wsparcia mogłyby służyć podnoszeniu świadomości. Mowa tu o budowaniu potencjału służącego informowaniu firm o możliwościach finansowania; o koordynowaniu partnerstw dotyczących projektów europejskich przy pomocy na przykład programów twinningowych oraz tworzeniu spółek *joint venture* wykorzystujących sprawdzone rozwiązania lokalne i regionalne w dziedzinie łatwiejszego dostępu do informacji, sieci transportowej i usług transportowych dopasowanych do potrzeb odbiorcy bez względu na wiek.

26. Wzywa podmioty kształtujące politykę do zapewnienia warunków koniecznych do tego, by umożliwić sektorowi turystycznemu:

— stworzenie przystępnej cenowo i zarazem szerokiej oferty turystycznej,

- zbieranie dobrych praktyk wypracowanych przez organizacje seniorów i ich rozpowszechnienie, np. poprzez wdrożenie programów wymiany dla osób starszych,
- wprowadzenie przystępnych cenowo usług turystycznych dla osób starszych,
- wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw sektora turystycznego w łączeniu i sprzedaży ofert turystycznych z ich regionu,
- stymulowanie ułatwiania seniorom podróży transgranicznych,
- przestrzeganie zasady pomocniczości zgodnie z art. 195 TFUE, który stanowi, że w dziedzinie turystyki UE ma tylko kompetencje uzupełniające.

27. Zauważa, że systemy rezerwacji, media społecznościowe i wirtualne platformy handlowe to tylko niektóre z wielu przykładów aplikacji oferujących usługi turystyczne w internecie. Władze lokalne mogą zdecydować się na wdrożenie nowoczesnych technologii komunikacyjnych, np. w formie wyszukiwarek, które zapewnią użytkownikowi przejrzystość, tak że osoba starsza będzie w stanie przy ich pomocy określić stosunek jakości produktu do ceny. Jednak nie wszystkie osoby starsze są zaznajomione z systemami rezerwacji on-line czy stronami internetowymi oceniającymi usługi. Ze względu na przepaść cyfrową sięgają one czasem w większym stopniu po tradycyjne metody rezerwacji i bardziej cenią sobie osobisty kontakt, m.in. z agencjami turystycznymi. By umożliwić starszym pokoleniom korzystanie z narzędzi cyfrowych, władze lokalne i regionalne mogą na przykład oferować odpowiednie kursy dla osób starszych.

28. Jest zdania, że wszelkie formy kontaktu „pomagają ludziom starszym w zdrowy, samodzielny i aktywny sposób uczestniczyć w życiu zawodowym i społecznym”. Może to zostać osiągnięte poprzez wspieranie sieci kontaktów i uczestnictwa zainteresowanych podmiotów (np. centrów i instytucji badawczych, prywatnych firm sektora IT, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, społeczności lokalnej) w tworzeniu i rozwoju interfejsów technologicznych oraz realizowaniu uniwersalnych projektów na rzecz społeczności przyjaznych osobom starszym.

29. Rozumie, że następstwa interakcji cyfrowych między zainteresowanymi podmiotami znacząco ewoluują w czasie, i podkreśla znaczenie utworzenia europejskiej bazy danych. W celu umożliwienia jak najbardziej efektywnego wykorzystania istniejących narzędzi Wirtualne Centrum Monitorowania Turystyki (Virtual Tourism Observatory – VTO) mogłoby prowadzić bazę danych dotyczących turystyki osób starszych, przy czym należałoby określić, kto zajmąby się wdrożeniem takiego projektu i zbieraniem danych potrzebnych do opracowywania wskaźników.

30. Podkreśla, że astronomiczne koszty opieki medycznej spowodowały, że zwraca się większą uwagę na kwestię starzenia się i na tworzenie **partnerstw międzysektorowych**. Dla przykładu, na rozwój turystyki przyjaznej dla osób starszych pozytywny wpływ mógłby mieć program działań w obszarze e-zdrowia. Starsi turyści często wskazują zdrowie jako drugi powód, który nie pozwala im podróżować. Gdyby osoby starsze uzyskały (elektroniczny) dostęp do wysokiej jakości usług medycznych poza miejscem zamieszkania, mogłoby to zmniejszyć bądź całkiem wyeliminować ich obawy. Być może podejmowałyby one dzięki temu śmielsze inicjatywy w swoim czasie wolnym. Podróże do krajów o łagodniejszym klimacie i otwarcie się na nowe doświadczenia mogą zarazem pomóc przełamać codzienną rutynę, a także pozytywnie wpłynąć na stan zdrowia.

31. Podkreśla istotne znaczenie dyrektywy w sprawie transgranicznej opieki zdrowotnej i wnosi, by władze regionalne i krajowe poprawiły dostęp do informacji na temat usług opieki zdrowotnej za granicą dla osób starszych, tak aby mogły one podejmować świadome decyzje w kwestii metod leczenia i procedur dotyczących opieki i mogły podróżować po UE, nie martwiąc się o swoje zdrowie.

32. Zaleca poprawę mobilności oraz dostępności przestrzeni publicznej dla wszystkich niezależnie od wieku, a także wdrożenie inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa. Bardzo ważne jest ściśle powiązanie turystyki dla osób starszych z europejskim partnerstwem innowacyjnym w zakresie aktywnego starzenia się w dobrym zdrowiu.

33. Jest zwolennikiem idei utworzenia Europejskiego Porozumienia Burmistrzów w zakresie zmian demograficznych i opowiada się za uznaniem turystyki za ważną dziedzinę polityki, która może przyczynić się do stymulowania innowacyjności, zdrowego i aktywnego stylu życia oraz wspierać solidarność pomiędzy generacjami.

Bruksela, dnia 10 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Innowacje i modernizacja gospodarki wiejskiej

(2016/C 120/04)

Sprawozdawca: Randel LÄNTS (członek rady miasta Viljandi, EE/PES)**I. KONTEKST**

1. W strategii „Europa 2020” za siłę napędową wzrostu gospodarczego uważa się przede wszystkim miasta i metropolie. Jednakże zrealizowanie celów strategii i utrzymanie spójności terytorialnej nie będzie możliwe bez wykorzystania całego potencjału, w tym potencjału obszarów wiejskich.
2. Regiony wiejskie i pośrednie stanowią 91 % terytorium UE i zamieszkuje je 60 % ludności UE. Powstaje na nich 43 % wartości dodanej brutto i znajduje się 56 % miejsc pracy w UE.
3. Życie na obszarach wiejskich kryje w sobie bogate dziedzictwo kulturalne, architektoniczne, przyrodnicze, społeczne, gastronomiczne i gospodarcze. W związku z tym obszary wiejskie są istotnym elementem nowego podejścia politycznego mającego na celu promowanie zrównoważonego rozwoju i spójności terytorialnej.
4. Wiele regionów wiejskich w Unii Europejskiej boryka się z podobnymi problemami, którymi są: ograniczona dostępność fizyczna, odległość od ośrodków decyzyjnych oraz placówek badawczych i edukacyjnych oraz brak infrastruktury technologicznej. Prowadzi to do dalszego powiększania się luki technologicznej. Współczynnik aktywności zawodowej na obszarach wiejskich jest niższy, a ponadto powstaje tam mniej miejsc pracy. Jednocześnie obszary wiejskie mają do zaoferowania cały szereg korzyści: przyroda, przyjemne otoczenie, mniejsze zanieczyszczenie środowiska i wiele innych.
5. Należy jednak zauważyć, że obszary wiejskie mogą się znacząco między sobą różnić, jeśli chodzi o ich specyfikę i problemy, z jakimi się stykają. Niektóre z nich borykają się z wyludnieniem i starzeniem się społeczeństwa oraz z niską gęstością zaludnienia i rozproszeniem ludności. Inne zaś, położone w pobliżu miast, zmagają się z presją wynikającą ze wzrastającego zapotrzebowania na grunty pod zabudowę i zmian demograficznych. Ze względu na spadek działalności rolniczej niektóre obszary mają do czynienia z pogorszeniem koniunktury, podczas gdy inne, dzięki zaletom środowiska naturalnego lub innym warunkom sprzyjającym jakości życia, odnotowują coraz większe sukcesy związane z turystyką lub napływem ludności. Pewne obszary posiadają stosunkowo dobrze rozwiniętą sieć drogową oraz dobrą infrastrukturę informacyjno-komunikacyjną, natomiast inne są stosunkowo odizolowane. Niektóre znajdują się na kontynencie, a inne w regionach wyspiarskich, które muszą radzić sobie z utrudnieniami wynikającymi z położenia. Ich cechą wspólną jest to, że poziom rozwoju obszarów wiejskich jest niższy od poziomu rozwoju UE, zwłaszcza na obszarach miejskich, i różnica ta wciąż się powiększa.
6. W każdym razie w prawodawstwie europejskim uznaje się kilka kategorii obszarów wiejskich, jak np. obszary górskie i słabo zaludnione. Wymagają one szczególnego podejścia, obejmującego łączne rozważanie ich ograniczeń i potencjału z punktu widzenia rozwoju.
7. Utrzymanie wysokiej jakości usług publicznych i prywatnych wymaga często znacznych wysiłków politycznych, obywatelskich i finansowych oraz większej solidarności między obszarami miejskimi i wiejskimi. Jednocześnie zaś rozwój usług czy produktów publicznych stanowi nowe wyzwanie dla przedsiębiorstw. Na przykład poprzez warunki udzielania zamówień publicznych można tworzyć zachęty dla przedsiębiorstw, by poszukiwały m.in. innowacyjnych rozwiązań.
8. W porównaniu z poprzednim okresem wysokość środków finansowych dostępnych w ramach WPR uległa zmniejszeniu o 11,1 %. By zrekompensować te różnice, już jedenaście państw członkowskich postanowiło przesunąć środki z pierwszego do drugiego filaru, a pięć państw członkowskich, w tym cztery kraje Europy Środkowej i Wschodniej, które otrzymują płatności bezpośrednie poniżej średniej UE, zdecydowało się postąpić odwrotnie. Jednakże środki te są nadal ukierunkowane raczej na uzyskanie dochodów niż na modernizację i wspieranie obszarów wiejskich.

9. Trudno wyobrazić sobie autentyczną politykę na rzecz rozwoju obszarów wiejskich bez uwzględnienia wszystkich zainteresowanych stron. W programach rozwoju obszarów wiejskich instytucje europejskie, państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne powinny odpowiednio uwzględniać włączenie społeczne, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich. Zmniejszenie zasobów w dużym stopniu utrudnia władzom lokalnym i regionalnym finansowanie tych priorytetów.

10. Na program LEADER przeznaczona jest jedynie 6 % budżetu EFRROW, co w niektórych państwach członkowskich może nie wystarczyć, by ponownie ożywić inwestycje. Jednocześnie od 1991 r. za pośrednictwem programu LEADER utworzonych zostało 150 tys. miejsc pracy. Jest to ważny instrument, który wspiera zatrudnienie i pomaga w utrzymaniu i dalszym rozwoju tkanki społeczno-gospodarczej na obszarach wiejskich.

11. Oprócz zwiększenia środków zakres rozwoju lokalnego powinien zostać rozszerzony, tak aby uwzględnione zostały wszystkie projekty dotyczące rozwoju gospodarczego i społecznego na obszarach wiejskich. Należy wspierać współpracę drobnych producentów w celu zwiększenia ich zdolności produkcyjnej, poprawy funkcjonowania rynków lokalnych, przewyciężenia problemów związanych z krótkimi łańcuchami dostaw i promowania rozwoju produktów oraz wspólnego wprowadzania produktów na rynek. Tego typu działania mogą również przyczynić się do zacieśnienia współpracy z regionalnymi instytucjami kształcenia i szkolenia zawodowego, sieciami programu LEADER i innymi formami wsparcia na poziomie lokalnym.

12. W jednym z badań przeprowadzonych przez DG ds. Polityki Regionalnej Komisji Europejskiej na temat wsparcia rozwoju lokalnego w ramach polityki spójności, dobrych praktyk i przyszłych opcji politycznych zaleca się utworzenie platformy koordynacji rozwoju lokalnego, która miałaby za zadanie włączenie lokalnego wymiaru rozwoju do strategii „Europa 2020”. Platforma powinna zajmować się upraszczaniem procedur i badaniem, czy różne sektorowe strategie polityczne są spójne. W praktyce platforma powinna przybrać formę międzywydziałowej grupy roboczej Komisji Europejskiej, która to grupa mogłaby zostać powiększona o przedstawicieli innych instytucji UE.

13. Zgodnie z różnymi badaniami, sieci rozwoju obszarów wiejskich coraz częściej wnoszą istotny wkład w rozwój społeczności wiejskich i propagowanie innowacji w tym środowisku, gdyż są w stanie udzielić porad i informacji dotyczących opracowania kreatywnych rozwiązań problemów lokalnych, zapewnić członkom wymianę pozytywnych doświadczeń i wniosków, a także znaleźć źródła finansowania. W związku z tym odnosi się przychylnie do ustanowienia europejskiej sieci na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i sieci europejskiego partnerstwa innowacyjnego w art. 52 i 53 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013.

14. W poprzednim okresie programowania 2007–2013 na rozwój obszarów wiejskich przeznaczono 91 mld EUR z EFRROW i 85 mld EUR z innych funduszy strukturalnych. Jednak nowe rozporządzenie w sprawie EFRR dotyczy przede wszystkim obszarów miejskich, podczas gdy obszary wiejskie nie zostały w nim w ogóle wymienione. Nasuwa się więc pytanie, jakie są rzeczywiste możliwości współfinansowania projektów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich z pozostałych funduszy strukturalnych (zwłaszcza EFRR i EFS), biorąc pod uwagę fakt, że większość środków przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie rozwoju obszarów wiejskich przeznaczona jest na rolnictwo.

15. Trzeba także zastanowić się nad współpracą między funduszami, aby poprzez szczególne środki wsparcia sprostać problemom obszarów o niskiej gęstości zaludnienia oraz poważnych i trwałych niekorzystnych warunkach demograficznych.

16. Z niedawnego przeglądu realizacji programów operacyjnych wynika, że obecnie na obszary wiejskie przeznaczona jest jedynie 22,6 mld EUR ze środków z EFRR. Jest to tylko 11 % całego budżetu EFRR.

17. Należy podkreślić, że środki europejskie przeznaczone na współpracę terytorialną mogą także przyczynić się do połączenia zasobów technicznych i ludzkich na obszarach przygranicznych w celu rozwijania obszarów wiejskich usytuowanych w regionach przygranicznych.

18. W dniu 23 marca 2015 r. Komisja Europejska i Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) przedstawiły model funduszu gwarancyjnego dla rolnictwa w celu zapewnienia lepszego dostępu do kredytów, tak aby rolnicy i inne podmioty na obszarach wiejskich mogli je łatwiej uzyskać.

19. Spadek liczby ludności i odpływ młodych ludzi ze wsi do średnich lub dużych miast stanowi poważny problem w całej Europie. Głównymi przyczynami wyjazdu ze wsi jest brak zatrudnienia, niskie wynagrodzenie i niewielka atrakcyjność obszarów wiejskich. Z drugiej strony przedsiębiorcy na obszarach wiejskich skarżą się, że nie mogą znaleźć nowych, wykwalifikowanych pracowników. W związku z tym należy pilnie ulepszyć szkolenie, przy czym chodzi tu zarówno o początkowe szkolenie zawodowe, jak i dalsze doskonalenie zawodowe.

20. Ważne jest szybkie zapewnienie elastycznego szkolenia w niezbędnych dziedzinach, którego zakres byłby odpowiedni dla danego regionu. Zorganizowanie szkolenia zawodowego jest niewątpliwie trudniejsze na wsi niż na obszarach miejskich, gdyż uczący się mieszkają w rozproszeniu i mają zróżnicowane potrzeby. Jednym z najprostszych sposobów zaangażowania instytucji edukacyjnych i przedsiębiorstw jest przyjmowanie stażystów, ale bez wsparcia zewnętrznego może to stanowić zbyt duże obciążenie dla małych przedsiębiorstw. Należy zastanowić się nad możliwością przygotowania programów wsparcia dla przedsiębiorstw przyjmujących stażystów, zapewniających im godziwe wynagrodzenie i oferujących im autentyczną perspektywę długoterminowego zatrudnienia. Regionalne instytucje szkolenia zawodowego i inne instytucje edukacyjne powinny otrzymywać znaczne zasoby i mieć wyznaczone jasne zadania w zakresie szkolenia i przekwalifikowania. Jednocześnie na niektórych obszarach społeczeństwo obywatelskie przyczyniło się do stworzenia niezbędnych instytucji. Doświadczeniami tymi trzeba się podzielić z innymi obszarami.

21. Dzięki szybkiemu rozwojowi technologii wzrosło znaczenie gospodarki leśnej dla obszarów wiejskich i gospodarki wiejskiej. Gospodarka leśna oznacza obecnie znacznie więcej niż tylko produkcję jednego surowca – drewna. Przetworzone drewno wykorzystuje się w budownictwie, a włókno drzewne znajduje zastosowanie na przykład w przemyśle odzieżowym, samochodowym, a nawet spożywcym.

22. Szybkie sieci telekomunikacyjne mają kluczowe znaczenie dla konkurencyjności i wzrostu gospodarczego. Usługi cyfrowe wysokiej jakości mogą być oferowane wyłącznie wtedy, gdy dostępny jest szybki i niezawodny internet wysokiej jakości. Chociaż zasięg łączności szerokopasmowej w UE znacząco poprawił się w ostatnich latach i niezbędna infrastruktura jest dostępna na niektórych obszarach, to w wielu miejscach wciąż występują opóźnienia. Ponadto dane na temat zasięgu nie zawsze odzwierciedlają jakość dostępu szerokopasmowego na obszarach wiejskich. Zgodnie z celami wytyczonymi w agendzie cyfrowej w ramach strategii „Europa 2020” należy zagwarantować tę samą przepustowość sieci na całym terytorium UE. Szczególnie wyraźnie widać tu różnicę między obszarami miejskimi a wiejskimi. Na niektórych obszarach, na których dostępność jest co do zasady zagwarantowana, użytkownicy końcowi muszą z własnej kieszeni sfinansować szereg dalszych inwestycji, by zapewnić sobie łączność. Należy poczynić dalsze wysiłki, by wspierać wzrost rynku wirtualnego, usprawniać dostęp do usług komunikacji cyfrowej po przystępnej cenie i rozwijać usługi internetowe na obszarach wiejskich.

23. Ważne jest, by zadbać nie tylko o dostępność infrastruktury, lecz także o to, by obywatele i przedsiębiorstwa dobrze wykorzystali ten potencjał. Jak wykazują badania, nawet przy dobrym dostępie do internetu, większość użytkowników wykorzystuje dostępne możliwości jedynie w stosunkowo niewielkim stopniu. Działania szkoleniowe i rozpowszechnianie informacji na temat różnych możliwości – w szczególności o wykorzystaniu przez małe przedsiębiorstwa ICT do rozwijania produktów – może stanowić szansę dla obszarów wiejskich.

24. Obecnie pojęcie „inteligentnych miast” jest na ogół kojarzone z dużymi miastami, gdzie mają miejsce zmiany i poszukuje się perspektyw rozwoju. Niemniej także obszarom wiejskim warto zalecać, aby otworzyły się na tę koncepcję. „Miasta” i „wsi” nie należy postrzegać jako przeciwieństw, lecz powinna istnieć pomiędzy nimi synergia, do której mogą się przyczynić nowe technologie i ich wdrażanie w terenie. By uniknąć dychotomii miasto-wieś, należy raczej używać sformułowania „inteligentne regiony”.

25. Wspólna polityka rolna dotyczy rolnictwa i istotnej roli, jaką odgrywa ono w rozwoju obszarów wiejskich. Na szczeblu regionalnym rozwój obszarów wiejskich jest ściśle powiązany z rozwojem rolnictwa. Choć obszar wiejski niekoniecznie musi być obszarem rolniczym, nie ulega wątpliwości, że bez rolnictwa nie ma obszarów wiejskich. Rozwojem rolnictwa nie można zajmować się w oderwaniu od innych aspektów i należy nadal zapewniać spójność między, z jednej strony, warunkami i celami rozwoju rolnictwa, a, z drugiej strony, warunkami i celami rozwoju obszarów wiejskich, tak by rozwój rolnictwa przyczyniał się do poprawy poziomu życia nie tylko ludności wiejskiej i pracowników sektora rolniczego, lecz także mieszkańców okolicznych miast.

26. Europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa stanowi nowatorskie podejście służące usuwaniu słabych punktów, niedostatków i barier, które utrudniają lub spowalniają opracowanie i wprowadzanie dobrych pomysłów powstających dzięki europejskim badaniom i innowacjom. Należy w szczególności znaleźć rozwiązania w odniesieniu do niedoinwestowania, przestarzałych regulacji, braku norm i fragmentacji rynku.

27. Biorąc pod uwagę, że wiele obszarów wiejskich doświadcza problemów związanych z ich dostępnością fizyczną, które uniemożliwiają wykorzystanie ich całego potencjału gospodarczego, należy przy rozdziale środków publicznych wziąć także pod uwagę odpowiednie połączenie obszarów wiejskich i miejskich za pośrednictwem szybkich linii transportowych, które respektowałyby jednocześnie środowisko, przez które przebiegają.

II. PROPOZYCJE I ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

28. Uważa, że problemy gospodarcze, środowiskowe i społeczne pojawiające się we wszystkich regionach, a zwłaszcza na obszarach wiejskich Unii Europejskiej, można rozwiązać tylko za pomocą zintegrowanych strategii politycznych

i zaleca w związku z tym:

29. przyjęcie z zadowoleniem nowych wspólnych ram strategicznych oraz zaapelowanie do Komisji o dalszą harmonizację zasad dotyczących funduszy strukturalnych, w celu lepszego planowania i ukierunkowania rozwoju obszarów wiejskich;

30. zapewnienie efektywności i skuteczności przepisów dotyczących integracji funduszy, innowacji w sektorze rolnym i wiejskim oraz podejścia opartego na współpracy, które są najbardziej nowatorskimi elementami reformy polityki rozwoju obszarów wiejskich;

31. dążenie do większego zróżnicowania wkładów i uwzględnianie interesów obszarów wiejskich we wszystkich obszarach polityki UE, tak jak ma to obecnie miejsce w przypadku miast;

32. zwrócenie uwagi na fakt, iż środki oszczędnościowe i ogólne zmniejszenie środków finansowych przeznaczonych na rolnictwo oraz rozwój obszarów wiejskich zagrażają dalszej żywotności obszarów wiejskich, co sprawia, że są one sprzeczne z zasadą spójności terytorialnej UE;

33. zaapelowanie do Komisji o lepsze wspieranie obszarów wiejskich, które musiały poczynić znaczne wysiłki i dokonać transformacji swojego modelu gospodarczego, np. przemiany sektora rolnictwa w sektor turystyki;

34. zwiększenie ogólnego wsparcia finansowego UE na rozwój obszarów wiejskich, by zrównoważyć rosnącą koncentrację produkcji rolnej, która prowadzi do dużych dysproporcji regionalnych, oraz ograniczenie transferu środków z drugiego do pierwszego filara;

35. rozważenie, w ramach śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych, zwiększenia środków UE na rozwój lokalny w okresie programowania 2014–2020;

36. wnosi, by minimalna kwota z całkowitego wkładu EFRROW przeznaczona na program LEADER wynosiła ponad 5 % w związku z tym, że uznano już jego znaczenie dla promowania rozwoju obszarów wiejskich;

37. zwrócenie szczególnej uwagi na programy na rzecz odnowy i rozwoju gmin słabo zaludnionych lub zagrożonych wyludnieniem, wykorzystujące dziedzictwo historyczne i kulturowe tych gmin w celach turystycznych;

38. wsparcie apelu wystosowanego do Komisji przez Europejski Ruch na rzecz Wsi oraz poszerzoną grupę roboczą ds. obszarów wiejskich, górskich i oddalonych w Parlamencie Europejskim, by opracowała białą księgę będącą punktem wyjścia dla polityki rozwoju obszarów wiejskich po roku 2020;

39. zaangażowane wsparcie dla utworzonej przez Komisję Europejską platformy koordynacyjnej na rzecz rozwoju lokalnego;
40. podkreślenie znaczenia obszarów wiejskich jako biegunów rozwoju i innowacji przyczyniających się do realizacji strategii „Europa 2020”;
41. zawarcie w EFRR wyraźnej deklaracji dotyczącej wartości dodanej współpracy między obszarami miejskimi i wiejskimi oraz silniejszego uwzględniania funkcjonalnego wymiaru tych obszarów, tak aby w pełni wykorzystać potencjał takiej współpracy miast i okolicznych wsi, i poprzez te obszary funkcjonalne wnieść znaczący wkład w spójność terytorialną;
42. sprzeciwienie się zasadzie warunkowości makroekonomicznej przy przyznawaniu funduszy UE, gdyż konieczne jest również uwzględnienie wskaźników społecznych i środowiskowych;
43. zwrócenie szczególnej uwagi na innowacyjne podejścia na obszarach wiejskich, gdyż mogą posłużyć one za model dla innych regionów i obszarów;
44. podjęcie starań, by fundusze EBI oraz programy w zakresie badań naukowych i innowacji w rolnictwie były w szczególności nakierowane na obszary, na których dominuje hodowla zwierząt, obszary z naturalnymi utrudnieniami, jak to ma miejsce w przypadku obszarów górskich, oraz małe rodzinne gospodarstwa rolne, przy jednoczesnym dążeniu do rozwiązania wyzwań społecznych w celu utrzymania zrównoważonego rolnictwa we wszystkich regionach oraz zachowania społeczności wiejskich, co jednocześnie zmniejszyłoby dysproporcje między regionami;
45. podkreślenie znaczenia innowacyjnego partnerstwa na rzecz modernizacji gospodarki wiejskiej, szczególnie w wypadku, gdy ma ono na celu ściślejsze powiązanie polityki rolnej z badawczą, a także bliższe kontakty między naukowcami a rolnikami; w związku z tym trzeba w pełni wykorzystać środki przewidziane w rozporządzeniu (UE) nr 1305/2013 na realizację priorytetu „wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich”;
46. wyraża życzenie, by na szczeblu europejskim opracowano odpowiednie wytyczne w sprawie funkcji i zadań poszczególnych krajowych sieci obszarów wiejskich, a także sposobów udzielania przez nie pomocy we wdrażaniu planów rozwoju obszarów wiejskich;
47. dążenie do lepszej koordynacji polityki innowacyjności na szczeblu UE;
48. wyrażenie głębokiego ubolewania nad faktem, że obszary wiejskie nie wchodzą w skład głównej grupy docelowej innowacyjnego partnerstwa Komisji Europejskiej na rzecz lokalnego rozwoju („Inteligentne miasta i społeczności”);
49. przyjęcie z ubolewaniem wyników sprawozdania okresowego z wdrażania programów operacyjnych, które wskazują, że obecnie tylko 11 % środków z EFRR ma zostać przeznaczona na obszary wiejskie;
50. zmodernizowanie kształcenia i szkolenia zawodowego na obszarach wiejskich oraz dostosowanie go do warunków globalnej konkurencji i potrzeb lokalnych przedsiębiorstw;
51. dążenie do tego, by część środków z EFS została przeznaczona na kształcenie i szkolenie zawodowe na obszarach wiejskich, które musi być dalej rozwijane;
52. zachęcanie Komisji, państw członkowskich i ich właściwych władz terytorialnych do regionalnej współpracy między przedsiębiorstwami a instytucjami edukacyjnymi i szkoleniowymi, również poprzez rozwój ośrodków wspierających innowacje w rolnictwie, na podstawie już zdobytych doświadczeń, a także praktyk wypróbowanych już w innych państwach członkowskich;
53. ponowne zwrócenie uwagi na potrzebę edukowania całego społeczeństwa w dziedzinie znaczenia zachowania obszarów wiejskich dla ogółu społeczeństwa⁽¹⁾, a tym samym zapewnienia podstawowych usług publicznych, takich jak kształcenie, opieka zdrowotna czy usługi socjalne, społecznościom zamieszkującym obszary wiejskie;

⁽¹⁾ NAT-V/029.

54. opracowanie środków na rzecz wspierania rozwoju produktów w małych przedsiębiorstwach i przezwyciężenia barier rynkowych oraz na rzecz zachęcania do konsumpcji towarów lokalnych i wspierania krótkich łańcuchów dystrybucji produktów rolno-spożywczych;
55. zaapelowanie, przy wsparciu sieci dostępu nowej generacji promujących realizację agendy cyfrowej w ramach strategii „Europa 2020”, o większe wysiłki na rzecz wspierania rozwoju szerokopasmowego internetu na obszarach wiejskich;
56. podkreślenie, że trzeba podnieść poziom podstawowych umiejętności teleinformatycznych.

Bruksela, dnia 10 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Wskaźniki rozwoju terytorialnego – Wyjść poza PKB

(2016/C 120/05)

Sprawozdawca: Catuscia MARINI (IT/PES), przewodnicząca regionu Umbria**ZALECENIA POLITYCZNE**

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Debata polityczna dotycząca wyjścia poza PKB

1. Potwierdza znaczenie strategicznego podejścia do kształtowania polityki, które definiuje wspólne cele na podstawie wspólnych wartości oraz określa działania wymagane do osiągnięcia zbiorowo ustanowionych celów. W ten sposób szanse wynikające z przeglądów śródkresowych strategii „Europa 2020”, jak również ram finansowych 2014–2020 nie zostaną zaprzepaszczone, a rewizja mogłaby skutkować istotnie udoskonaloną strukturą rządzenia obejmującą wszystkie szczeble sprawowania rządów.
2. Uważa, że podejście do polityki publicznej oparte na dowodach – przewidujące i oceniające skutki wariantów strategicznych – ma kluczowe znaczenie dla społecznej akceptacji spójnych decyzji politycznych.
3. Podkreśla, w odniesieniu do debaty nad sposobami lepszego pomiaru postępu społecznego, ściśle powiązania między pomiarem, postrzeganiem a działaniem; jednocześnie podkreśla, że środki należy wybierać na podstawie powszechnie akceptowanych wartości społecznych w perspektywny sposób.
4. Wskazuje, że środki lub cele wyrażane za pomocą wskaźników nigdy nie mogą zastąpić odpowiedniej i jasno sformułowanej strategii politycznej; pozostają one zatem środkami do zrealizowania celu, tj. narzędziami do wdrażania celów strategicznych.
5. Zauważa, że debata na temat „Wskaźniki rozwoju terytorialnego UE – Wyjść poza PKB” jest zatem debatą polityczną, która powinna rozpocząć się od określenia w sposób partycypacyjny i demokratyczny celów strategicznych dla obecnych i przyszłych pokoleń, właściwych dla danej społeczności w ramach jej działań politycznych.
6. Uważa w tym kontekście, że konieczne jest dalsze udoskonalanie metodyki stosowanej obecnie do kierowania polityką na poziomie UE w celu uzyskania bardziej aktualnych i wszechstronnych informacji lepiej odzwierciedlających rzeczywistość oraz w celu zdefiniowania odpowiedniej, jednolitej metody włączania aspektów ekonomicznych, społecznych i środowiskowych w analizę sytuacji.
7. Podkreśla, że wszystkie poziomy sprawowania rządów w Unii Europejskiej powinny uczestniczyć w debacie na temat przyszłych wartości odniesienia dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i spójności w Unii Europejskiej, wykraczających poza PKB.
8. Podkreśla, że należy starannie wskazać, dlaczego już przetestowane lub wykorzystane na poziomie terytorialnym dodatkowe punkty odniesienia, wskaźniki i metody są potrzebne oraz jakie możliwości i konsekwencje są z nimi związane. Uważa, że wystarczy czasu na tego typu pogłębioną analizę, która wniesie wkład w dyskusje na temat kolejnego okresu programowania.
9. Podkreśla problem coraz większego podziału terytorialnego w Europie, jeśli chodzi m.in. o inwestycje publiczne i prywatne, innowacje, usługi cyfrowe, wydajność, zatrudnienie, ubóstwo, dobrobyt społeczny, zmiany demograficzne oraz rozmieszczenie ludności na terytorium, i zwraca się do Komisji o uwzględnienie tego faktu przy ocenie polityki UE i opracowywaniu nowych instrumentów politycznych.
10. Podkreśla w tym względzie, że KR mogłoby wziąć udział w tej debacie, promując stanowisko władz lokalnych i regionalnych oraz przyczyniając się w znacznym stopniu do określenia metody, która zapewniłaby równowagę między informacjami ekonomicznymi, społecznymi i środowiskowymi, a która, stanowiąc odniesienie przy podejmowaniu decyzji finansowych, miałaby ostatecznie ogromne znaczenie dla władz lokalnych i regionalnych.

11. Sugeruje – z myślą o kolejnym okresie programowania po 2020 r. – by Komisja Europejska możliwie najszybciej przystąpiła do szczegółowych rozmów z władzami lokalnymi i regionalnymi na temat przyszłych celów polityki w tych obszarach oraz wskaźników koniecznych do mierzenia postępu. Mając na uwadze komunikat Komisji z 2009 r. i ostatnie zmiany, wzywa Komisję do przedstawienia planu działań dotyczącego wyjścia poza PKB.

W stronę metody uzupełniającej PKB w celu ukierunkowania polityki UE

12. Dostrzega zalety produktu krajowego brutto (PKB) jako prostego, jasnego i liniowego wskaźnika opartego na czytelnej metodyce, który umożliwia porównanie wielu istotnych czynników makroekonomicznych na przestrzeni czasu oraz między krajami i regionami, a zatem stanowi użyteczne narzędzie do przydziału zasobów.

13. Wskazuje jednak, że PKB nie jest odpowiednim miernikiem zdolności społeczeństwa do radzenia sobie z takimi kwestiami, jak zmiana klimatu, efektywne gospodarowanie zasobami, konkurencyjność regionów, jakość życia, starzenie się społeczeństwa, włączenie społeczne, szczególne cechy geograficzne, dystrybucja dochodów, geograficzny rozkład zasobów oraz czynników wzrostu gospodarczego; dodaje także, że według przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych aspekty te mają kluczowe znaczenie dla obywateli.

14. Z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym liczne inicjatywy na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym zmierzające do ustanowienia wskaźników do pomiaru postępu wykraczających poza PKB, które mogą pomóc w opracowaniu ogólnounijnych wskaźników odzwierciedlających sytuację w państwach członkowskich, także na poziomie lokalnym i regionalnym.

15. Przypomina między innymi o alternatywnym stosowaniu wskaźnika rozwoju społecznego, który może wnieść odpowiedni wkład metodologiczny w kontekście UE, obejmując wskaźniki dotyczące długiego życia w dobrym zdrowiu, edukacji i godnego poziomu życia; wzorca w tym zakresie dostarcza ONZ i Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju.

16. Potwierdza niewiarygodny postęp osiągnięty przez Eurostat w kontekście pomiaru postępu wykraczającego poza PKB w obszarach „jakość życia”, „sytuacja ekonomiczna gospodarstw domowych” i „zrównoważone środowisko”.

17. Zauważa, że nie wszystkie regiony i miasta posiadają wymagane kompetencje, zasoby i zdolności administracyjne do angażowania się w ustanawianie celów oraz proponuje przyjęcie rozwiązań, w tym bardziej jakościowego podejścia opartego na zmierzaniu do osiągnięcia zmiany, w przypadku którego kierunek zmiany – tj. to, czy regiony i miasta zapewniają pozytywny wkład w cele krajowe i europejskie – byłby ważniejszy niż osiąganie określonych, ustalonych celów. Umożliwiłoby to władzom lokalnym i regionalnym posuwanie się do przodu w tempie odpowiadającym ich własnemu potencjałowi i zdolnościom.

18. Wskazuje jednak, że wskaźniki wybrane do stosowania przez władze lokalne, regionalne, krajowe i europejskie w ramach opracowywania i wdrażania polityki UE oraz pomiaru postępu w osiąganiu wspólnych celów muszą być jednolite i spójne.

19. Przypomina, że nie wszystkie rodzaje podejścia metodologicznego, dzielone zwykle przez środowisko naukowe na metody zastępujące PKB, dostosowujące PKB i uzupełniające PKB, są tak samo właściwe z punktu widzenia ogólnounijnej metody „Wyjść poza PKB”, by mierzyć obecny stan i postępy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

20. Powtarza w odniesieniu do polityki regionalnej UE, że spójność terytorialna uzupełnia spójność gospodarczą i społeczną, w związku z czym nie może być mierzona wyłącznie za pomocą wskaźnika ekonomicznego, ale zgadza się z Komisją Europejską, że każda metoda zmierzająca do zastąpienia PKB poprzez wyłączenie wskaźników ekonomicznych z zakresu obserwacji nie jest odpowiednia do pomiaru postępu w osiąganiu wspólnych celów w jednolity sposób.

21. Sugeruje, by KR nadal prowadził ścisłą współpracę, w szczególności z OECD, w ramach takich inicjatyw, jak np. „How is life in your region?” [Jak się żyje w Twoim regionie?], które stanowią zrozumiałe instrumenty i reprezentują bardziej całościowe podejście do pomiaru postępu na poziomie lokalnym i regionalnym, ale, w kontekście wieloletniej strategii dla Europy, sprzeciwia się podejściu do pomiaru postępu opartemu na klasyfikacji z wykorzystaniem pojedynczego czynnika. Przypomina w tym kontekście, że wiele regionów wyraziło zainteresowanie oparciem się na wskaźniku OECD dotyczącym poprawy jakości życia (Better Life Index), a zwłaszcza na składających się na niego kryteriach. Choć zebrane w ten sposób dane nie pozwalają zmierzyć rozwoju regionalnego, dostarczają jednak pewnych wskazówek dotyczących jakości życia ludności, co może w przyszłości stanowić podstawę do opracowania celów i strategii na szczeblu lokalnym i regionalnym.

22. Uważa, że w przyszłości można by przeanalizować metody próbujące dostosować PKB poprzez uzupełnienie tradycyjnych wskaźników wyniku gospodarczego wskaźnikami środowiskowymi i społecznymi w ujęciu pieniężnym w celu modelowania lub symulowania skutków ekonomicznych, społecznych i środowiskowych różnych środków z zakresu polityki. W tym kontekście należałoby również wykorzystać wskaźnik postępu społecznego (Social Progress Index), stosowany już w 40 krajach.

23. Uważa, że należy pilnie opracować porównywalne dane statystyczne dotyczące obszarów na szczeblu lokalnym i niższym niż lokalny, a także przełożyć istniejącą klasyfikację OECD i Komisji dotyczącą obszarów miejskich i wiejskich na kategorie Eurostatu, co, w oparciu o wiarygodne informacje zebrane w terenie, może wspierać zarówno kształtowanie polityki UE, jak i jej ocenę.

24. Zwraca uwagę na niedobór informacji ilościowych na temat różnych regionów UE o specyficznych uwarunkowaniach terytorialnych, zwłaszcza geograficznych, środowiskowych, gospodarczych i społecznych, które wpływają na rozwój. Najlepszym przykładem są tu regiony najbardziej oddalone. Proponuje, by Eurostat traktował kategorie terytorialne określone w Traktacie, takie jak np. regiony najbardziej oddalone, jako podstawę opracowywania statystyk wnoszących wkład w przyjmowanie odpowiednich, terytorialnie dostosowywanych polityk i działań UE.

25. Z zadowoleniem przyjmuje odpowiednie prace prowadzone przez Komisję Europejską w obszarze dostosowywania PKB z wykorzystaniem szczególnie udanego podejścia przewidującego rozszerzenie rachunków narodowych na kwestie środowiskowe i społeczne. Zwraca jednak uwagę na powiązane trudności teoretyczne oraz znaczne zasoby wymagane do wyrażenia aspektów społecznych w kategoriach pieniężnych, zwłaszcza w odniesieniu do rachunków regionalnych i gminnych, a także wątpli, by rezultaty takiego skomplikowanego podejścia można było łatwo przekazać społeczeństwu.

26. Promuje zatem stosowanie metod uzupełniających PKB do pomiaru postępu w osiągnięciu wspólnych celów strategicznych, ponieważ metody takie uwzględniają wielowymiarowość sytuacji, obejmując różne aspekty dobrostanu w obszarze ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, z wykorzystaniem ograniczonej liczby wskaźników.

27. Uważa w tym kontekście, że najodpowiedniejszą metodyką kształtowania polityki na każdym poziomie sprawowania rządów jest taka, która kompleksowo mierzy dobrostan, w tym kwestie ekonomiczne (m.in. wydajność, innowacje, eksport), rynek pracy (m.in. wskaźniki dotyczące zatrudnienia i jego jakości), kwestie środowiskowe (m.in. energochłonność i efektywność energetyczna gospodarki, tereny chronione i różnorodność biologiczna, udział energii ze źródeł odnawialnych, emisje CO₂), kwestie demograficzne (w tym wskaźniki dotyczące statusu i mobilności), włączenie społeczne (m.in. ilość osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, podział dochodów) oraz zagadnienia terytorialne (w tym dostępność i pojemność środowiska).

28. Sugeruje ponadto, że wybór wskaźników powinien być ukierunkowany głównie na wskaźniki mierzące możliwe skutki wdrożonych rozwiązań politycznych, zwłaszcza poprzez pomiar wyników i wpływu, a także kosztów. Podkreśla, że w wypadku regionów najbardziej oddalonych istnieje szczególna potrzeba uwzględnienia danych dotyczących określonych niedostatków i niekorzystnych warunków przed opracowaniem i wdrożeniem polityk.

29. Dlatego też proponuje, by we wszystkich instytucjach UE obserwowano europejskie trendy, opierając się na cennych pracach realizowanych w ramach Europejskiego Systemu Strategii i Analizy Politycznej (ESPAS), oraz aby prowadzono w tym zakresie wzajemną współpracę. Zapewniłoby to system wczesnego ostrzegania dla wszystkich poziomów sprawowania rządów w odniesieniu do trendów ekonomicznych, społecznych lub środowiskowych istotnych z perspektywy europejskiej, które mogą wpłynąć na cele strategiczne lub mogą wymagać dostosowania priorytetów strategicznych.

Przegląd strategii „Europa 2020” i przyszłej polityki spójności

30. Podkreśla, że w ramach strategii „Europa 2020” przyjęto zestaw celów wraz z powiązаныmi kluczowymi wskaźnikami oraz potwierdzono znaczenie uzupełnienia danych na temat wzrostu gospodarczego (PKB) dalszymi wskaźnikami ekonomicznymi, społecznymi, środowiskowymi i demograficznymi w celu pomiaru trwałego postępu; dodaje, że odnosi się to także do poziomu niższego niż krajowy.

31. Podkreśla, że proces ustanawiania celów w ramach strategii „Europa 2020” i wyboru wskaźników do mierzenia jej postępów był w głównej mierze odgórny i nie uwzględniał szczególnej sytuacji na poziomie lokalnym i regionalnym. Znaczenie potrzeb i celów zróżnicowanych pod względem terytorialnym potwierdza natomiast polityka spójności, ponieważ dążenie do osiągnięcia ogólnych celów UE nie powinno ograniczać możliwości rozwojowych określonego regionu lub gminy opartych na regionalnej wiedzy i kompetencjach; dlatego też w kontekście strategii „Europa 2020” KR wzywa do regionalizacji celów.

32. Docenia obecną politykę spójności, która zapewnia regionom duże korzyści i wartość dodaną oraz wyraźnie przyczynia się do rozwoju objętych nią regionów. Wzywa Komisję Europejską, by opracowała strategię dotyczącą funkcjonowania polityki spójności na okres programowania rozpoczynający się w roku 2021, zachowując obecną metodę wdrażania, w której niezastąpioną rolę przy określaniu wysokości i przeznaczenia środków nadal odgrywać będzie PKB, odpowiednio powiązany z innymi wskaźnikami.

33. Zwraca w tym kontekście uwagę na odmienne ukierunkowanie celu polityki spójności „Europejska współpraca terytorialna”. Rozwój współpracy transgranicznej ma na celu przede wszystkim wspieranie integracji regionów przygranicznych we wszystkich dziedzinach życia, a zatem nie tylko tych objętych celami strategii „Europa 2020”. Trzeba opracować metody i wskaźniki, które mogłyby lepiej odzwierciedlać i oceniać postęp na tym polu.

34. Wskazuje na ścisłe dostosowanie polityki spójności do strategii „Europa 2020”, ale krytykuje rozbieżność między metodami pomiaru i interwencji stosowanymi w ramach strategii „Europa 2020” i w ramach polityki spójności.

35. Przypomina Komisji Europejskiej, że wymiar terytorialny powinien być bardziej podkreślony w odnowionej strategii „Europa 2020”, zwłaszcza w kontekście spójności terytorialnej, w przypadku której opracowanie stosownych wskaźników ekonomicznych, środowiskowych i społecznych mogłoby podnieść jakość polityki na poziomie lokalnym i regionalnym; takie strategie powinny wykorzystywać metody oparte na wielowymiarowym podejściu, w ramach których PKB lub inne wskaźniki ekonomiczne są uzupełniane miernikami aspektów społecznych i środowiskowych i które uzyskały poparcie polityczne na wszystkich poziomach sprawowania rządów.

36. Wskazuje, że w kontekście silnych zachęt do koncentracji tematycznej zasobów finansowych w ramach funduszy strukturalnych na ograniczonej liczbie obszarów polityki, które stanowią wkład w realizację strategii „Europa 2020”, uzasadnione jest założenie, że wyniki realizacji polityki spójności będą mierzone postępem w osiągnięciu celów strategii „Europa 2020”.

37. Stanowczo zaleca, by nowe główne cele strategii „Europa 2020” i jej kontynuacji po 2020 r. zostały wytyczone w ramach dynamiki oddolnej, tak by przyszłe krajowe programy reform dotyczyły również wkładu władz lokalnych i regionalnych w realizację głównych celów krajowych. Skłoniłoby to również rządy krajowe do włączenia władz lokalnych i regionalnych w przygotowanie krajowych programów reform, co w większości państw członkowskich nie ma obecnie miejsca.

38. Opowiada się za tym, by polityka spójności odzyskała swoją pierwotną funkcję zmniejszania nierówności w poziomie rozwoju między regionami i była główną polityką inwestycyjną na poziomie UE, co można osiągnąć, dokonując przeglądu powiązania polityki spójności z przyszłą strategią „Europa 2020” na okres po 2020 r.

39. Niemniej podkreśla, że szereg instrumentów UE jest nadal opartych na zbyt ograniczonych wskaźnikach ekonomicznych. Odnosi się to również do polityki spójności, w ramach której środki pieniężne są rozdzielane między państwami członkowskimi na podstawie PKB na mieszkańca oraz stopy bezrobocia, podczas gdy regiony na poziomie NUTS 2 są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii rozwoju, na podstawie której przydzielane są środki, wyłącznie w oparciu o PKB na mieszkańca.

40. Wskazuje, że w związku z tym decyzje o kwalifikowalności są zasadniczo podejmowane bez uwzględnienia aspektów społecznych, terytorialnych i środowiskowych cechujących europejskie regiony, podczas gdy logiczne byłoby oparcie przyszłych instrumentów na bardziej wszechstronnej i jednolitej metodzie wykorzystującej w większym stopniu wskaźniki społeczne, terytorialne i środowiskowe, odzwierciedlające przede wszystkim uznaną na mocy Traktatów specyfikę regionalną, która powinna być uwzględniana w procesie kwalifikowalności.

41. Zastanawia się, w jakim stopniu poziom NUTS 2 odzwierciedla prawdziwe społeczności i rzeczywisty obraz geograficzny, jeżeli w wielu państwach członkowskich obszary NUTS są wynikiem czystej geografii statystycznej opartej na ludności, a nie na faktycznych granicach czy też na funkcjonalnych obszarach geograficznych. Choć jednostki NUTS są obecnie wykorzystywane również do przydziału funduszy strukturalnych UE, ich zastosowanie do określenia i oceny oddziaływania terytorialnego polityki UE w dziedzinie spójności, transportu, środowiska itd. ma wszechogarniający wpływ, co powoduje oderwanie polityki UE od sytuacji w terenie. Tym samym aby zapewnić sprawiedliwszy przydział funduszy, trzeba zadbać o to, by wyraźne niedociągnięcia PKB, takie jak błąd na poziomie terytorialnym wynikający z dojazdów do pracy ponad granicami NUTS, zostały zbilansowane poprzez uwzględnienie sytuacji społecznej i środowiskowej regionów przy podejmowaniu decyzji dotyczących kwalifikowalności.

42. Zaznacza w tym względzie, że zastosowanie środków z funduszy strukturalnych, w tym z Funduszu Spójności, w kolejnych wieloletnich ramach finansowych powinno uwzględnić środki uzupełniające PKB, jeżeli są one dopuszczalne z perspektywy politycznej na wszystkich szczeblach sprawowania rządów.

Następne kroki na drodze do ustanowienia strategii wykraczającej poza PKB

43. Potwierdza jednocześnie zasadność głównych celów w kontekście osiągnięcia wszechstronnych celów strategicznych i wskazuje, że na potrzeby monitorowania postępów muszą być terminowo udostępniane zharmonizowane i porównywalne dane regionalne odnoszące się do tych głównych celów.

44. Podkreśla w tym kontekście, że dostępność wskaźników i często aktualizowanych danych na poziomie regionalnym ma kluczowe znaczenie dla poprawy zasadności wniosku technicznego oraz podejmowania dobrych decyzji politycznych. Z tego względu, choć system danych Eurostatu dotyczących wskaźników dobrostanu jest już skuteczny i dotyczy wielu aspektów, stojące przed regionalnymi i lokalnymi podmiotami kształtującymi politykę duże wyzwanie polegające m.in. na wielopoziomowym wdrażaniu strategii „Europa 2020” i polityki spójności powinno pilnie stać się przedmiotem działań Komisji Europejskiej i Eurostatu. Celem tych działań powinien być jeszcze lepszy i skuteczniejszy system danych. Równocześnie należałoby opracowywać i wykorzystywać metody oceny skutków prowadzonej polityki.

45. Z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie postępy dokonane przez Komisję w odniesieniu do planu działania z 2009 r. „Pomiar postępu w zmieniającym się świecie”, ale żałuje, że osiągnięto niewielkie postępy w opracowywaniu i rozpowszechnianiu danych regionalnych i lokalnych.

46. Zwraca uwagę, że często te kraje, w których dostępne są mniej kompletne dane regionalne i przede wszystkim lokalne, mogą przeznaczyć znaczną część przydzielonych im funduszy strukturalnych UE na tzw. cel tematyczny 11 (budowanie zdolności instytucjonalnych). Zważywszy, że okres programowania dopiero się zaczyna, jest to jedyna w swoim rodzaju okazja, żeby zebrać ogólnoeuropejskie, porównywalne dane na szczeblu lokalnym i regionalnym, które można wykorzystać do kształtowania i oceny polityki UE po 2020.

47. Wzywa Europejski System Statystyczny do dalszej poprawy danych administracyjnych oraz do przyspieszenia wdrażania statystyk georeferencyjnych w celu podniesienia wartości zbiorów danych i zmniejszenia obciążenia dla respondentów.

48. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że od czasu wydania ostatniej opinii KR-u w sprawie wyjścia poza PKB systematycznie wzrasta ilość dostępnych danych na poziomie UE, zwłaszcza w odniesieniu do poziomu lokalnego i regionalnego, lecz żałuje, że nadal występują w nich znaczne luki. Sugeruje zatem, by Komisja Europejska możliwie najszybciej przedstawiła analizę obecnych i przyszłych luk, jeśli chodzi o zapewnianie wszechstronnych danych ekonomicznych, społecznych, środowiskowych i demograficznych w Europie, wykraczających poza PKB.

49. Ubolewa tu w szczególności nad tym, że regionalizacja wskaźników w ramach strategii „Europa 2020” nie jest obecnie zadowalająca, ponieważ dostępna jest tylko część wskaźników potrzebnych do śledzenia realizacji głównych celów strategii „Europa 2020” na poziomie regionalnym (poziom NUTS 2 i 3), i to czasem ze znacznym opóźnieniem. To samo odnosi się do alternatywnych wskaźników, które regiony i miasta mogą uznać za konieczne na swoich obszarach jako warunek wstępny dla postępów w osiągnięciu celów UE. Zaktualizowane statystyczne dane regionalne umożliwiłyby opracowanie syntetycznego regionalnego wskaźnika postępu, co proponował Komitet Regionów.

50. Zwraca się z wnioskiem, by Komisja Europejska/Eurostat określiły harmonogram na potrzeby zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w proces (realistycznego) ustalania celów oraz przedstawiania regionalnych danych statystycznych, koniecznych do zaprojektowania, wdrożenia, monitorowania i oceny odnowionej strategii „Europa 2020” w drodze określenia celów zróżnicowanych pod względem terytorialnym.

51. Podkreśla potrzebę wyjścia poza obecny system danych statystycznych i wskaźników (oparty na rozporządzeniu NUTS) podczas pomiaru postępów na poziomie lokalnym i regionalnym, zwłaszcza w odniesieniu do koncepcji obszarów funkcjonalnych i obszarów transgranicznych, a także sugeruje, by Komisja Europejska dalej opracowywała powiązane z tym koncepcje i wskaźniki oraz brała pod uwagę obszary objęte strategią makroregionalną.

52. Powtarza, że należy bardziej uwzględnić wymiar miejski i wiejski w wielu obszarach polityki UE, zwłaszcza w kontekście spójności terytorialnej, w przypadku której opracowanie stosownych wskaźników ekonomicznych, środowiskowych i społecznych może podnieść jakość polityki na poziomie lokalnym i regionalnym.

53. Wzywa Komisję Europejską, aby uwzględniła w europejskim programie statystycznym niezbędne środki mające na celu przeciwdziałanie niedostatkom informacji statystycznych na temat różnorodności i specyfiki terytorialnej w UE, a szczególnie środki na rzecz gromadzenia danych i opracowywania wskaźników dotyczących oddalenia i izolacji niektórych regionów, tak aby usprawnić proces kształtowania i wdrażania polityk europejskich w większym stopniu dostosowanych do regionów dotkniętych wspomnianymi zjawiskami, co będzie zgodne z zasadą spójności terytorialnej.

54. Uważa, że konieczne jest stworzenie modelu ułatwiającego podejmowanie decyzji, który pozwoliłby ustanowić listę priorytetów w zakresie dobrostanu na szczeblu lokalnym, by uwzględnić cechy danego obszaru w ramach wspólnych dla całej Unii, i stosować taką listę do oceny skuteczności polityki *ex ante* i *ex post*, także podczas negocjacji między Komisją Europejską a władzami lokalnymi lub podczas konsultacji z udziałem zainteresowanych podmiotów lokalnych.

Bruksela, dnia 11 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Europejska współpraca w dziedzinie młodzieży (2010–2018)

(2016/C 120/06)

Sprawozdawca: Csaba BORBOLY (RO/EPL), przewodniczący rady okręgu Harghita**Dokument źródłowy:** Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Projekt wspólnego sprawozdania Rady i Komisji z 2015 r. w sprawie realizacji odnowionych ram europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży (2010–2018)”

COM(2015) 429 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Wyraża zadowolenie z faktu, że Komisja uznała znaczenie lepszego tworzenia polityki w dziedzinie młodzieży w oparciu o potwierdzone fakty i solidne dane oraz jak najskuteczniejszego koordynowania wysiłków i zasobów Unii Europejskiej, regionów oraz państw członkowskich z myślą o osiągnięciu celów polityki dotyczącej młodzieży.
2. Uważa za szczególnie cenne podejście Komisji oparte na przekonaniu, że jest rzeczą niezbędną, by w ramach współpracy w dziedzinie młodzieży w latach 2016–2018 oraz dzięki odpowiedniemu dostosowaniu polityki reagować możliwie szybko na nowe wyzwania, takie jak integracja młodych uchodźców lub szerzenie się postaw ekstremistycznych wśród młodzieży.
3. W tym kontekście z wyraźnym zadowoleniem przyjmuje korzyści płynące z unijnych ram europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży (2010–2018). Ramy te poprawiają współpracę pomiędzy państwami członkowskimi UE i ich samorządami lokalnymi i regionalnymi oraz otwierają młodym ludziom możliwości i zwiększają korzyści związane z integracją europejską. Wzywa zatem Komisję do przedłużenia obowiązywania tych ram także na okres po roku 2018 i do dalszego ich rozwijania.
4. Stoi na stanowisku, że gwarantowanie równych szans, propagowanie integracji społecznej oraz poprawa konkurencyjności młodych ludzi na rynku pracy, przy jednoczesnym wspieraniu aktywnej postawy obywatelskiej (angażowania się młodzieży), wzmocnieniu pracy z młodzieżą, niedyskryminacji i międzykulturowego zrozumienia, powinny pozostać jednym z najważniejszych celów polityki młodzieżowej w przyszłości.
5. Wyraża jednak zaniepokojenie faktem, że Komisja nie wspomina o roli władz lokalnych i regionalnych w polityce młodzieżowej, tymczasem jest oczywiste, że w większości państw członkowskich, w których istnieje polityka krajowa dotycząca spraw młodzieży, władze lokalne i regionalne w różnym stopniu wykonują kluczowe zadania w tej dziedzinie.
6. Docenia pracę Eurostatu w zakresie opracowywania i koordynowania zbiorów danych dotyczących szeregu czynników odnoszących się do kwestii młodzieży.
7. Wnosi, by Komisja systematycznie badała oddziaływanie terytorialne polityki młodzieżowej na szczeblu niższym niż krajowy, co najmniej na poziomie NUTS 2. Uważa, że dla dalszego wzmocnienia roli regionów w realizacji unijnej strategii na rzecz młodzieży w ramach otwartej metody koordynacji między państwami członkowskimi UE konieczne jest opracowanie wymiernych wskaźników, konkretnych planów działań dotyczących młodzieży z udziałem wszystkich szczebli rządu oraz silnych partnerstw pomiędzy organizacjami młodzieżowymi i władzami publicznymi.

8. Po zasięgnięciu opinii zainteresowanych stron stwierdza, że choć program Erasmus+ i gwarancja dla młodzieży to instrumenty niezbędne do osiągnięcia strategicznych celów, problemy są dużo bardziej złożone i działanie Unii w dziedzinie młodzieży już teraz wykracza poza te dwa skuteczne instrumenty, które choć wydają się skuteczne, są *de facto* niewystarczające, jako że gwarancja dla młodzieży nadal nie jest właściwie stosowana. W szczególności wśród młodzieży z najsłabszych grup społecznych dostrzegalna jest konieczność rozwijania inicjatyw wspierających młodych ludzi korzystających z systemów opieki społecznej, którym grozi, że w wieku 18 lat znajdą się bez jakiegokolwiek ochrony; chodzi o to, by pomóc tym osobom we wchodzeniu w dorosłość. Zwraca zatem uwagę, że należy w odpowiedniej formie udostępnić także inne informacje na temat wyników polityki młodzieżowej, zwłaszcza w odniesieniu do takich kwestii, jak m.in. bezrobocie młodzieży i włączenie społeczne. W ten sposób można by również przekonać się, czy w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, począwszy od bieżącego okresu programowania, wskazane byłoby wytyczenie specjalnych kierunków działania. Jednakże z uwagi na złożoność i powagę bezpośrednich wyzwań, polityka młodzieżowa powinna zostać zintegrowana w sposób przekrojowy ze wszystkimi innymi strategiami politycznymi UE, ponieważ w ramach tych strategii nie tylko poszukuje się rozwiązań dla palących problemów młodzieży, ale strategie te mogą stać się także podstawą do pobudzenia nowego wzrostu gospodarczego. Ponadto ponowne odkrycie wartości własnych tradycji i zawodów może stwarzać nowe możliwości zawodowe. Należy dalej podejmować znaczne wysiłki, aby rozwijać pomiędzy państwami członkowskimi oraz samorządami lokalnymi i regionalnymi wymianę sprawdzonych praktyk, jeśli chodzi o zaangażowanie młodzieży i pracę z młodzieżą. Ponadto argumenty ekonomiczne na rzecz kształcenia i szkolenia, które były przedmiotem debaty na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu z dnia 12 grudnia 2014 r. ⁽¹⁾ w kontekście śródk okresowego przeglądu strategii „Europa 2020”, powinny zostać obecnie przełożone na konkretne inwestycje w edukację jako część długoterminowych programów UE na rzecz młodzieży i wzrostu.

9. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja poprawia udostępnianie – młodzieży poszukującej pracy – informacji poprzez system EURES służący wymianie informacji o ofertach pracy, że uruchomiła inicjatywę „Twoja pierwsza praca z EURES-em” wspierającą młodych ludzi w ich poszukiwaniach pracy za granicą oraz że podjęła konkretne działania, aby wcielić w życie postulowane w zaleceniu Rady w sprawie ram jakości staży rozszerzenie portalu EURES także o staże. Wzywa państwa członkowskie do korzystania z tych instrumentów na większą skalę.

10. Odnotowuje z zaniepokojeniem osłabienie bezpośredniej aktywności politycznej młodzieży (zwłaszcza w postaci udziału w wyborach), która to aktywność w porównaniu ze starszymi pokoleniami jest niższa, wyrażając jednocześnie aprobatę dla zainteresowania wielu młodych ludzi, którzy angażują się w życie swej lokalnej społeczności – czy to jako aktywni członkowie różnych organizacji, czy poprzez narzędzia internetowe (media społeczne), czy też poprzez wolontariat. W tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ramach unijnej strategii na rzecz młodzieży Komisja i państwa członkowskie chcą wykorzystać nowe formy udziału w procesach demokratycznych oraz w politycznym procesie decyzyjnym. Warto przy tym lepiej informować młodych ludzi o ich prawie do zgłoszenia lub do poparcia europejskiej inicjatywy obywatelskiej.

11. Zaleca, by Komisja – przy ścisłym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich za treści dydaktyczne i kształt systemu edukacji – przeanalizowała wzorcowe praktyki państw członkowskich i regionów dotyczące zwiększania świadomości politycznej oraz obniżenia wieku uprawniającego do głosowania, a w szczególności zbadała bezpośredni lub pośredni wpływ tych dwóch czynników na zaangażowanie polityczne młodzieży i na zmianę jej gotowości do uczestnictwa. Następnie Komisja powinna podzielić się wynikami tej analizy z państwami członkowskimi i regionami.

12. Uważa za szczególnie istotną rolę organizacji młodzieżowych działających w formalnych ramach i w ramach pozaszkolnych ścieżek kształcenia pozaformalnego i nieformalnego w zakresie aktywnego obywatelstwa, które przyczyniają się znacząco do rozwoju kompetencji młodzieży w zakresie uczestnictwa i do jakościowego ulepszenia procesów decyzyjnych. Dlatego też sądzi, że ważne jest wspieranie tych organizacji.

13. Podkreśla również konieczność wskazania i uwypuklenia niezorganizowanych wspólnot młodzieżowych, które przyciągają coraz więcej młodych osób, między innymi dzięki zastosowaniu, w odpowiedzialny sposób, mediów społecznościowych. Wspólnoty te reprezentują często osoby młode, które mają trudności ze skorzystaniem z dostępnych możliwości i nie posiadają instrumentów umożliwiających kontakt z instytucjami.

14. Zgadza się, że istotne znaczenie ma wysokiej jakości praca z młodzieżą, a także, iż konieczne jest rozwijanie jej umiejętności radzenia sobie ze zmianami społecznymi, behawioralnymi i technologicznymi. W związku z tym należy także w dalszym ciągu wspierać uznawanie i propagowanie pozaformalnego i nieformalnego uczenia się w pracy z młodzieżą.

⁽¹⁾ Komunikat prasowy z posiedzenia nr 3358 Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu <http://www.consilium.europa.eu/en/workarea/downloadAsset.aspx?id=40802190967>

15. Jest zaniepokojony faktem, że w całej Europie zmniejszono budżet na pracę z młodzieżą, która w wielu państwach członkowskich również wchodzi w zakres kompetencji władz lokalnych, podczas gdy rosnący odsetek młodzieży zagrożonej ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz coraz powszechniejsze wśród młodych ludzi zachowania szkodliwe dla zdrowia i rosnący przez to wskaźnik ich umieralności wymagają raczej rozwoju tej działalności. Konieczne jest zwłaszcza propagowanie pozytywnego stylu życia – w tym aktywności fizycznej – pozwalającego zapobiegać używaniu substancji odurzających, nadużywaniu alkoholu, nałogowi palenia i otyłości. Jednocześnie ważne jest prowadzenie aktywnej polityki, by dać młodym ludziom, zarówno stowarzyszonym, jak i osobom indywidualnym, możliwość rozwoju osobistego i zawodowego, tak by mogli tworzyć nowe rodzaje stosunków społecznych (zgodnie z białą księgą w sprawie młodzieży europejskiej z 2001 r.)

16. W odpowiedzi na obecny kryzys związany z migracją oraz w kontekście europejskiego programu w zakresie migracji, wzywa do bezpośredniego udostępnienia władzom lokalnym i regionalnym środków finansowych, aby umożliwić im wypełnianie obowiązków w zakresie migracji i integracji.

17. Jest zdania, że migracja młodych ludzi z mniej zamożnych regionów Europy lub z regionów najbardziej dotkniętych przez kryzys gospodarczy osłabia spójność terytorialną i społeczną oraz prowadzi do poważnych wyzwań demograficznych. W celu promowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w tych regionach, co ma kluczowe znaczenie dla zapobiegania odpływowi młodych ludzi oraz związanemu z tym drenażowi mózgowi, Komitet podkreśla potrzebę wspierania m.in. międzyregionalnych partnerstw i bezpośrednich działań lokalnych i regionalnych za pomocą konkretnych środków finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

18. Uważa, że wymiana sprawdzonych praktyk w ramach współpracy horyzontalnej na rzecz wspierania młodych ludzi jest ważnym instrumentem, ponieważ umożliwia ona państwom członkowskim, samorządom lokalnym i regionalnym oraz reprezentantom młodzieży uczenie się od siebie nawzajem. Ponadto inicjatywy takie jak Eurośroziemnomorska Platforma Młodzieży i Europejskie Forum Młodzieży sprzyjają dialogowi w takich kwestiach, jak np. propagowanie uczenia się przez całe życie, mobilność w Europie, polityka w dziedzinie edukacji i zatrudnienia czy równość szans kobiet i mężczyzn.

19. Proponuje, by opracowano pakiet podstawowy, który powinien, gdy to możliwe, być gwarantowany młodym ludziom w każdym państwie członkowskim UE. W pakiecie tym można byłoby zwrócić szczególną uwagę na dostęp do internetu szerokopasmowego, możliwość nabywania w ramach edukacji publicznej znajomości drugiego języka obcego w stopniu odpowiadającym co najmniej poziomowi B2, poradnictwo zawodowe i stałą opiekę dydaktyczną, możliwość odpowiedniego angażowania się w wolontariat, promowanie przygotowania do pierwszej pracy oraz elastyczne i dostępne formy finansowania niezbędne do odbycia studiów otwierających możliwości kariery zawodowej. Jednocześnie wzywa Komisję Europejską do podjęcia działań z myślą o zapewnieniu wszystkim chętnym młodym ludziom w UE gwarancji przyuczenia do zawodu oraz „gwarancji minimalnych kwalifikacji i umiejętności” uznanej i zatwierdzonej we wszystkich państwach członkowskich UE, uprawniającej ich do dostępu do edukacji i osiągnięcia minimalnego poziomu wykształcenia, czemu towarzyszyłby odpowiedni poziom właściwych umiejętności. Umiejętności powinny być odpowiednio potwierdzane, tak by uznać wartość dodaną działań, jakie młodzież podejmuje w kontekście pozaformalnym.

20. Stwierdza, że istnieje potrzeba przeprowadzenia badań w różnych regionach Europy, by mieć lepsze rozeznanie sytuacji mieszkaniowej młodych ludzi oraz tego, czy użytkowane przez nich lokale nadają się do zamieszkania. Wymiana dobrych praktyk i opracowanie planów działania na szczeblu lokalnym jest tu faktycznie niezwykle ważne, zważywszy, że w wielu regionach obserwuje się nadmierną podaż mieszkań, podczas gdy na wielu innych obszarach jakość zasobów mieszkaniowych nie gwarantuje młodym ludziom odpowiednich warunków, a w jeszcze innych miejscach niezwykle wysokie ceny wykluczają młodzież. Należy zatem opracować – na podstawie odpowiednich danych – stosowne plany działania, by młodzi ludzie mieli lepszy dostęp do dobrych warunków mieszkaniowych. W szczególności proponuje się zarezerwowanie dla młodych ludzi pewnej części publicznego budownictwa mieszkaniowego, wspieranie różnych form solidarności sąsiedzkiej i zajmowanie wspólnego mieszkania przez niezależne osoby starsze i ludzi młodych (*co-housing*) oraz ułatwianie osobom młodym zakupu mieszkania za pomocą korzystnie oprocentowanych kredytów.

21. Zwraca uwagę na konieczność ustalenia, w jaki sposób w dziedzinie polityki młodzieżowej należy reagować na wyzwania, takie jak: dopasowywanie umiejętności do potrzeb pracodawców oraz potrzeb produkcyjnych i terytorialnych, także w kontekście zmniejszania wysokiego wskaźnika bezrobocia młodzieży; kwestia równości szans dla młodych ludzi mieszkających w małych gminach na obszarach oddalonych, najbardziej oddalonych, wsiarskich lub wiejskich, borykających się z wyzwaniami demograficznymi; czy też promowanie inicjatyw szkolenia zawodowego dostosowanych do specyfiki regionalnej i dotyczących konkretnych kompetencji oraz wymiana dobrych praktyk w tej dziedzinie, a także przywrócenie wartości zawodom rzemieślniczemu. Podkreśla, że dopasowywanie umiejętności do potrzeb pracodawców jest ważnym czynnikiem w kontekście bezrobocia młodzieży i dalszego rozwoju perspektyw zawodowych młodych ludzi. Uważa, że należy określić procedury zapewniające potwierdzenie i poświadczenie umiejętności nabytych przez młodych ludzi w kształceniu pozaformalnym i w ramach wolontariatu, tak aby mogli wykorzystać te umiejętności, wchodząc na rynek pracy. Wzywa do poświęcenia większej uwagi tym zagadnieniom oraz zaangażowania do odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, aby wykazywały się empatią wobec młodzieży, która nie tylko stanowi obecną i przyszłą siłę roboczą, ale jest także potencjalnym nabywcą ich usług i produktów.

22. Uważa za konieczne, by w ramach polityki młodzieżowej – zarówno na poziomie państw członkowskich, jak i samorządów lokalnych i regionalnych – nadal zwracać szczególną uwagę na takie zagadnienia, jak propagowanie podstawowych wartości europejskiej kultury chrześcijańskiej, dyskryminacja młodych ludzi z uwagi na płeć, płeć społeczno-kulturową, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, a także niepełnosprawność czy orientację seksualną, oraz na działania, które należy podjąć w tym zakresie, także jeśli chodzi o szczególne problemy młodzieży należącej do mniejszości narodowych lub etnicznych.

23. Apeluje, by odpowiednie samorzady regionalne i lokalne, z poszanowaniem przepisów krajowych i zasad europejskich, dołożyły wszelkich starań, aby zachować istniejące placówki oświatowe kształcące w języku ojczystym mniejszości narodowych lub językowych oraz tworzyć nowe, i wnosi, aby państwa członkowskie, mając na względzie szczególną sytuację młodzieży z mniejszości językowych lub narodowych w dziedzinie kształcenia, zaproponowały jej rozwiązania edukacyjne pozwalające jej skutecznie nauczyć się języka urzędowego danego kraju, zgodnie z zasadami wielojęzyczności i niedyskryminacji.

24. Jest zdania, że w obliczu coraz częstszych przypadków przemocy na tle płciowym wśród młodzieży priorytetem jest wdrożenie pilnego planu działania uwzględniającego znaczenie skutecznej koedukacji we wszystkich krajach UE.

25. Zauważa, że młodzież często ma jedynie ograniczony dostęp do źródeł finansowania niezbędnego do rozwoju przedsiębiorstwa, dysponowania lokalem mieszkalnym czy kontynuacji nauki. Zdaniem Komitetu ważne jest zatem, by samorzady terytorialne poszukiwały lokalnych rozwiązań, które mogłyby przyczynić się, z jednej strony, do zwiększenia konkurencyjności danego regionu, a z drugiej strony, do wyraźnego wzmocnienia równości szans młodzieży.

26. Podkreśla zatem potrzebę wspierania różnych form i przestrzeni spotkań dla młodzieży organizowanych przez podmioty lokalne w ramach partnerstwa z podmiotami prywatnymi w celu zrozumienia potrzeb docelowej grupy młodzieży, zwiększenia jej szans na przyszłe zatrudnienie oraz rozwijania umiejętności przedsiębiorczych i aktywnego uczestnictwa.

27. Apeluje do Komisji i państw członkowskich, by w odniesieniu do prawa pracy, norm bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy oraz do przepisów z zakresu wolontariatu sprawdziły, czy młodzi ludzie są odpowiednio informowani i otrzymują niezbędne środki ochrony przy wykonywaniu działalności zawodowej lub wolontariackiej bądź podejmowaniu praktyki zawodowej albo stażu w swoim kraju zamieszkania lub w innym państwie członkowskim niż to, w którym mają zwykłe miejsce pobytu. Proponuje, by w tym celu oprzeć się na już utrwalonych sieciach, takich jak Europe Direct, Eurodesk lub Eures, oraz na władzach lokalnych, jako głównych promotorach polityk młodzieżowych w terenie.

28. Podkreśla, że w kwestiach ochrony młodych wolontariuszy lub młodych ludzi aktywnych na rynku pracy konieczne jest zachowanie znacznej ostrożności, i zwraca się do regionów, by zbadały, jakie są w tej dziedzinie możliwości współpracy w zakresie wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk. Podkreśla również potrzebę wzmocnienia społecznych i obywatelskich wartości wolontariatu, jak w wypadku służby cywilnej dla młodych ludzi.

29. Uważa, że pożądanym byłoby zbadać, w jaki sposób, z jednej strony, upowszechniające się nowe wartości społeczne i wspólnotowe – takie jak świadomość ekologiczna w zakresie zrównoważonej i wydajnej energetycznie produkcji, zaangażowanie na szczeblu lokalnym, wspieranie osób znajdujących się w niepewnej sytuacji i ponowne docenianie działalności rzemieślniczej – mogą sprzyjać udziałowi młodzieży w życiu społecznym oraz jej udanej integracji społecznej, a z drugiej strony, w jaki sposób można propagować i wspierać podstawową rolę rodziny, na której w pierwszym rzędzie opiera się rozwój społeczny i gospodarczy osoby. Zaleca umieszczenie wzmianki o powiązaniu tych spraw i o rodzinie w nowych celach zrównoważonego rozwoju (ONZ). Środki wsparcia odnoszą się zarówno do rodziny pochodzenia, jak i do wszystkich nowych i powstających rodzin. Obejmują ochronę rodziny oraz wsparcie dla zakładania rodziny i rodzicielstwa, zwłaszcza w regionach borykających się z wyzwaniem demograficznymi.

30. Stwierdza, że regiony z przewagą obszarów wiejskich powinny zwrócić szczególną uwagę na swoją populację młodzieży, która stanowi rzeczywisty strategiczny atut tych obszarów, ułatwiać jej zakorzenienie w środowisku wiejskim, zwiększać możliwości pozostania członkami społeczności wiejskich – niekiedy bardzo małych – oraz dzięki odpowiednim szkoleniom zapewniać, na ile to możliwe, ciągłość działalności rolniczej na danym obszarze prowadzonej z wykorzystaniem tradycyjnych technik uprawy, które respektowałyby środowisko naturalne i zasady zrównoważonej gospodarki. Tego rodzaju praktyki muszą być finansowo wykonalne i opłacalne ekonomicznie.

31. Jest zdania, że przyjmowane przez różne państwa członkowskie izolowane środki w dziedzinie polityki młodzieżowej nie zawsze wystarczają, a ich koordynacja jest często przypadkowa; w związku z tym popiera propozycję dotyczącą potrzeby większego zaangażowania i większej liczby środków na poziomie europejskim, aby ulepszyć koordynację, przeprowadzić harmonizację i wykorzystać możliwości synergii, biorąc zwłaszcza pod uwagę większą otwartość młodego pokolenia na mobilność i migrację, przy czym zaznacza, że w zmienionej polityce należy precyzyjnie określić pierwszoplanową rolę, jaka przypada samorządom lokalnym i regionalnym.

32. Uważa, że by uwzględnić opinie młodzieży, konieczne jest zwiększenie jej roli w procesie demokratycznym. Wymaga to propagowania dialogu między osobami młodymi, z wykorzystaniem zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, a zwłaszcza stowarzyszeń młodzieżowych, władz lokalnych (zarówno indywidualnych władz, jak i ich stowarzyszeń), nieformalnych grup, a także Punktów Informacji Europejskiej Europe Direct, które mogą zapewniać informację zwrotną między młodzieżą a instytucjami, oraz organizacji pozarządowych, które od zawsze reprezentują część ludności bardziej otwartą na zmiany i innowacje społeczne, a także zdolną do pobudzenia odnowy całego społeczeństwa. Dlatego też Komitet podkreśla znaczenie poszerzenia zorganizowanego dialogu i wyraża poparcie dla nowych inicjatyw przewidzianych przez Komisję w tym obszarze, jeżeli chodzi o zwiększenie możliwości udziału młodzieży i jej organizacji przedstawicielskich. Wreszcie, zwraca uwagę, że dla realizacji tych celów przydatne mogą być ustrukturyzowane kierunki działania, podobnie jak przewiduje się w odniesieniu do gwarancji dla młodzieży finansowanej z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

33. Podkreśla istotne znaczenie rozszerzenia dialogu zorganizowanego i popiera przewidziane w tej dziedzinie przez Komisję nowe środki, jeśli chodzi o wzmacnianie możliwości uczestnictwa zarówno młodzieży ogólnie, jak i reprezentujących ją organizacji. Zwraca uwagę, że właśnie młodzi ludzie przy kształtowaniu zorganizowanego dialogu apelują o kryteria jakości, które w procesie dialogu trzeba jak najlepiej wypełnić. Chodzi tu m.in. o partnerski dialog na równych prawach i wystarczającą ilość czasu. Młodzi ludzie powinni na różnych szczeblach politycznych uczestniczyć w kształtowaniu opinii na jak najwięcej tematów politycznych. Regionalny wymiar zaangażowania młodzieży w formie zorganizowanego dialogu można by wzmacniać zwłaszcza w ramach inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

34. Uważa, że istotne jest wsparcie włączenia niepełnosprawnej młodzieży i zapewnienie jej prawdziwej równości dostępu do możliwości oferowanych przez państwa członkowskie i regiony.

35. Podkreśla konieczność nadania priorytetu, w ramach polityki UE i państw członkowskich, włączeniu zagrożonej młodzieży, takiej jak NEET (młodzież niekształcąca się, niepracująca ani nie szkoląca się), oraz młodzieży wywodzącej się ze środowisk migrantów, co do której można z większym prawdopodobieństwem przypuszczać, że znajdzie się w trudnej sytuacji.

36. Uważa, że w związku z bardzo poważnym zagrożeniem terrorystycznym w Europie, a także radykalizacją polityczną i religijną znajdującą niestety poklask wśród młodzieży, pierwszoplanowe znaczenie – zgodnie z europejską agendą bezpieczeństwa – ma zwiększenie uczestnictwa i zaufania do instytucji, tak by zapobiec przemoc, radykalizacji i ekstremizmowi, a także zagwarantowanie prawa młodzieży do życia w pluralistycznych społecznościach opartych na europejskich wartościach demokratycznych, państwie prawa i prawach podstawowych.

37. Proponuje, by europejskie samorzady lokalne i regionalne, biorąc również pod uwagę politykę młodzieżową UE i państw członkowskich, tworzyły strategie lokalne i regionalne jednoznacznie nakierowane na problemy i możliwości młodych ludzi. Przy opracowywaniu tych planów należy zadbać o to, by wzmacniać możliwości wzajemnego uczenia się, a przy tym zapewniać jak najszersze uczestnictwo grupy docelowej, tj. młodzieży, w procesie definiowania, realizacji i oceny tych planów, tak by sprzyjać wzajemnemu uczeniu się. Komitet podkreśla również, jak ważne jest, by wszystkie te strategie i polityki młodzieżowe uwzględniały horyzontalne środki mające na celu zwalczanie zjawisk dyskryminacji ze względu na płeć, płeć społeczno-kulturową, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub wyznanie, niepełnosprawność czy orientację seksualną.

38. Wzywa Komisję Europejską do promowania i wspierania polityk sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości młodzieży w sektorze kultury i sektorze kreatywnym w celu tworzenia miejsc pracy i w odpowiedzi na potrzeby wszystkich tych młodych ludzi, którzy chcą wykorzystać swoje zainteresowania w pracy zawodowej w sektorze kultury.

Bruksela, dnia 11 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

Markku MARKKULA

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

116. SESJA PLENARNA W DNIACH 10–11 LUTEGO 2016 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Integracja osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy

(2016/C 120/07)

Sprawozdawca: Enrico ROSSI (IT/PES), przewodniczący regionu Toskania**Dokument źródłowy:** Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie integracji osób długotrwale bezrobotnych na rynku pracy

COM(2015) 462

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Do osób najbardziej narażonych na długotrwale bezrobocie należą te o niskim poziomie umiejętności lub kwalifikacji, obywatele państw trzecich, osoby niepełnosprawne i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji mniejszości, takie jak Romowie. Ważną rolę odgrywa także poprzednio wykonywany zawód, ponieważ w niektórych krajach aspekty sektorowe i koniunkturalne mają kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o przyczyny utrzymującego się długotrwałego bezrobocia.	Do osób najbardziej narażonych na długotrwale bezrobocie należą te o niskim poziomie umiejętności lub kwalifikacji, kobiety (zwłaszcza o niskim poziomie kwalifikacji), osoby samotnie wychowujące dzieci, osoby w wieku przedemerytalnym , obywatele państw trzecich, osoby niepełnosprawne i przewlekle chore, a także znajdujące się w niekorzystnej sytuacji mniejszości, takie jak Romowie. Jeżeli chodzi o długotrwale bezrobocie, szczególnie dotknięte są nim osoby młode ze względu na zagrożenie marginalizacją społeczną, wczesnym kończeniem nauki i utratą zdolności produkcyjnych społeczeństwa związaną z brakiem ich udziału w rynku pracy Ważną rolę odgrywa także poprzednio wykonywany zawód, ponieważ w niektórych krajach aspekty sektorowe, terytorialne i koniunkturalne mają kluczowe znaczenie, jeśli chodzi o przyczyny utrzymującego się długotrwałego bezrobocia.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Należy zwiększyć inwestycje w kapitał ludzki i sprawić, że poprzez należyte zajęcie się kwestią braku kwalifikacji będą one bardziej skuteczne, tak aby więcej osób miało dobre i przydatne umiejętności, co stworzy podstawy płynnego przechodzenia od nauki do pracy i umożliwi stałe zatrudnienie. Poprawa efektywności systemów kształcenia i szkolenia oraz przydatności zdobywanych w nich umiejętności pomoże powstrzymać wzrost liczby nowych bezrobotnych. W tym celu należy kontynuować modernizację systemów kształcenia i szkolenia zgodnie z europejskim semestrem, strategicznymi ramami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) ⁽¹⁵⁾, zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽¹⁶⁾ oraz zaleceniem Komisji w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy ⁽¹⁷⁾.</p> <p>⁽¹⁵⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020).</p> <p>⁽¹⁶⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.</p> <p>⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.</p>	<p>Należy zwiększyć inwestycje w kapitał ludzki i sprawić, że poprzez należyte zajęcie się kwestią braku kwalifikacji będą one bardziej skuteczne, tak aby więcej osób miało dobre i przydatne umiejętności, co stworzy podstawy płynnego przechodzenia od nauki do pracy i umożliwi stałe zatrudnienie. Poprawa efektywności systemów kształcenia i szkolenia oraz przydatności zdobywanych w nich umiejętności, a także służb zatrudnienia, pomoże powstrzymać wzrost liczby nowych bezrobotnych, a zwalczanie wczesnego kończenia nauki przewidziane wśród celów strategii „Europa 2020” przyczyni się do zapobieżenia długotrwałemu bezrobociu, którego jest jedną z głównych przyczyn. W tym celu należy kontynuować modernizację systemów kształcenia i szkolenia zgodnie z europejskim semestrem, strategicznymi ramami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) ⁽¹⁵⁾, zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie ⁽¹⁶⁾ oraz zaleceniem Komisji w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy ⁽¹⁷⁾.</p> <p>⁽¹⁵⁾ Konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020).</p> <p>⁽¹⁶⁾ Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.</p> <p>⁽¹⁷⁾ C(2008) 5737.</p>

Poprawka 3

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W celu opracowania skoordynowanej strategii zatrudnienia w wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽¹⁸⁾ wzywa się do znacznego zmniejszenia długotrwałego i strukturalnego bezrobocia dzięki kompleksowym i wzajemnie wzmacniającym się strategiom obejmującym zindywidualizowane aktywne wsparcie powrotu na rynek pracy.</p> <p>⁽¹⁸⁾ COM(2015) 98.</p>	<p>W celu opracowania skoordynowanej strategii zatrudnienia w wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽¹⁸⁾ wzywa się do znacznego zmniejszenia długotrwałego i strukturalnego bezrobocia dzięki kompleksowym i wzajemnie wzmacniającym się strategiom obejmującym zindywidualizowane, aktywne i sprzyjające włączeniu społecznemu wsparcie powrotu na rynek pracy.</p> <p>⁽¹⁸⁾ COM(2015) 98.</p>

Uzasadnienie

Konieczne jest wspieranie włączenia społecznego.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 9

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>W wytycznych tych wzywa się państwa członkowskie do działań zwiększających szanse na zatrudnienie poprzez inwestowanie w kapitał ludzki i odpowiednie systemy kształcenia i szkolenia, tak aby były one efektywne i skuteczne w podwyższaniu umiejętności pracowników. Ponadto w wytycznych wyraźnie wzywa się państwa członkowskie do wspierania systemów uczenia się w miejscu pracy, takich jak kształcenie dwutorowe, oraz do modernizacji szkolenia zawodowego. Wytyczne te zobowiązują ogólnie państwa członkowskie do uwzględniania zasady modelu <i>flexicurity</i> i usprawniania aktywnych środków rynku pracy poprzez zwiększanie ich skuteczności, ukierunkowania na cele, stopnia docierania do potrzebujących i ich zasięgu oraz powiązania ze wsparciem dochodu i świadczeniem usług socjalnych.</p>	<p>W wytycznych tych wzywa się państwa członkowskie do działań zwiększających szanse na zatrudnienie poprzez inwestowanie w kapitał ludzki i odpowiednie systemy kształcenia i szkolenia, tak aby były one efektywne i skuteczne w podwyższaniu umiejętności pracowników. Ponadto w wytycznych wyraźnie wzywa się państwa członkowskie do wspierania systemów uczenia się w miejscu pracy, takich jak kształcenie dwutorowe, oraz do modernizacji szkolenia zawodowego. Wytyczne te zobowiązują ogólnie państwa członkowskie do uwzględniania zasady modelu <i>flexicurity</i> i włączenia społecznego oraz usprawniania aktywnych środków rynku pracy poprzez zwiększanie ich skuteczności, ukierunkowania na cele, stopnia docierania do potrzebujących i ich zasięgu oraz powiązania ze wsparciem dochodu i świadczeniem usług socjalnych.</p>

Poprawka 5

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Działania proponowane w niniejszym zaleceniu powinny być w pełni zgodne z zaleceniami dla poszczególnych krajów wydanymi w ramach europejskiego semestru, a ich wdrażanie powinno przebiegać w całkowitej zgodności z zasadami paktu stabilności i wzrostu.</p>	<p>Działania proponowane w niniejszym zaleceniu powinny być w pełni zgodne z zaleceniami dla poszczególnych krajów wydanymi w ramach europejskiego semestru, a ich wdrażanie powinno przebiegać w całkowitej zgodności z zasadami paktu stabilności i wzrostu. Jednak – w kontekście paktu stabilności i wzrostu – w celu uniknięcia sytuacji, w której zakłócenia równowagi w poszczególnych państwach wymkną się spod kontroli, a także by móc w skuteczny sposób przystąpić do stabilizacji strefy euro, można by określić – na podstawie wspólnych uzgodnień i na ograniczony okres czasu – środki nadzwyczajne. Wspierałyby one te państwa, których służby zatrudnienia najbardziej odbiegają od standardu sugerowanego przez najlepsze praktyki, do których należy się dostosować.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na różnice między obecnymi służbami zatrudnienia w poszczególnych państwach członkowskich trzeba podjąć działania w celu zapewnienia wyższego poziomu usług we wszystkich krajach. Dlatego też zaleceniu w sprawie dostosowania struktur musi towarzyszyć wskazanie mechanizmów koniecznych do ich wsparcia, zważywszy, że służby zatrudnienia są na ogół słabsze w tych właśnie krajach, gdzie długotrwałe bezrobocie jest najwyższe.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 15

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>Należy stworzyć program wzmożonych działań na rzecz integracji na rynku pracy osób najbardziej dotkniętych długotrwałym bezrobociem. Musi to iść w parze z lepszym rejestrowaniem bezrobotnych przez służby zatrudnienia i inne właściwe agencje, co powinno stanowić remedium na niezadawalający zakres objęcia środkami wsparcia.</p>	<p>Należy stworzyć program wzmożonych działań na rzecz integracji na rynku pracy osób najbardziej dotkniętych długotrwałym bezrobociem. Musi to iść w parze z lepszym rejestrowaniem bezrobotnych przez służby zatrudnienia i inne właściwe agencje, co powinno stanowić remedium na niezadawalający zakres objęcia środkami wsparcia. By ułatwić rejestrowanie większej liczby bezrobotnych przez służby zatrudnienia, konieczna jest konkretna strategia komunikacji i doradztwa, której skuteczność można zwiększyć poprzez zaangażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Niemniej rejestracja nie jest sama w sobie wystarczającym środkiem, jeżeli służby nie potrafią skutecznie zaproponować dostosowanej do indywidualnych potrzeb ścieżki integracji z rynkiem pracy, a bezrobotni nie będą skłonni zgłosić się do tych służb, jeżeli nie wykażą się one skutecznością. W tym kontekście konieczna jest większa proaktywność służb zatrudnienia wobec przedsiębiorstw.</p>

Uzasadnienie

Rejestracja w służbach zatrudnienia wymaga z pewnością skutecznej strategii komunikacji, lecz wiele zależy od ich uznanej zdolności do reintegracji pracownika z rynkiem pracy. Z tego względu zasadniczym warunkiem skłaniającym bezrobotnych do rejestracji jest faktyczna zdolność państw członkowskich do wzmocnienia obecnych służb.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 17

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>Zindywidualizowane podejście do wsparcia osób długotrwanie bezrobotnych powinno prowadzić do usuwania barier powodujących trwałe bezrobocie oraz uwzględniać aktualizację i uzupełnianie wstępnej oceny przeprowadzonej podczas rejestracji. Spowoduje to korzystanie przez osoby szukające zatrudnienia z takich usług wspierających, jak doradztwo związane z zadłużeniem, rehabilitacja, opieka społeczna, usługi opiekuńcze, integracja cudzoziemców, pomoc w zakresie zakwaterowania i transportu, które przyczyniają się do usuwania przeszkód dla podjęcia pracy i umożliwiają osobom, które jej poszukują, osiągnięcie wyraźnych celów wiodących do zatrudnienia.</p>	<p>Zindywidualizowane podejście do wsparcia osób długotrwanie bezrobotnych powinno prowadzić do usuwania barier powodujących trwałe bezrobocie oraz uwzględniać aktualizację i uzupełnianie wstępnej oceny przeprowadzonej podczas rejestracji. Spowoduje to korzystanie przez osoby szukające zatrudnienia z takich usług wspierających, jak doradztwo związane z zadłużeniem, rehabilitacja, opieka społeczna, usługi opiekuńcze, integracja cudzoziemców, pomoc w zakresie zakwaterowania i transportu, które przyczyniają się do usuwania przeszkód dla podjęcia pracy i umożliwiają osobom, które jej poszukują, osiągnięcie wyraźnych celów wiodących do zatrudnienia. Trzeba by rozważyć możliwość wprowadzenia obowiązku rejestrowania się w służbach zatrudnienia dla długotrwanie bezrobotnych, którzy korzystają z pomocy służb socjalnych.</p>

Poprawka 8

Wniosek dotyczący zalecenia

Motyw 20

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Do celów niniejszego zalecenia umowę dotyczącą włączenia do rynku pracy należy rozumieć jako pisemne porozumienie między osobą poszukującą pracy a punktem kompleksowej obsługi, mającą na celu ułatwienie przejścia do zatrudnienia. Zredagowane w sposób uwzględniający indywidualną sytuację osoby poszukującej pracy, umowy te zawierają opis pakietu dostępnych w kraju zindywidualizowanych środków (rynek pracy, kształcenie, szkolenie, usługi społeczne) mających na celu wsparcie osób szukających pracy i umożliwienie im przezwyciężenia konkretnych przeszkód na drodze do zatrudnienia. Określają one cele, zawierają harmonogramy, ustalają wzajemne obowiązki oraz klauzule przeglądowe i wskazują zarówno dostępne środki aktywnego wsparcia, środki wsparcia dochodu, jak i środki pomocy socjalnej. Umowy dotyczące włączenia do rynku pracy łączą otrzymywanie świadczeń z korzystaniem z aktywnych instrumentów rynku pracy i z poszukiwaniem zatrudnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi.</p>	<p>Do celów niniejszego zalecenia umowę dotyczącą włączenia do rynku pracy należy rozumieć jako pisemne porozumienie między osobą poszukującą pracy a punktem kompleksowej obsługi, mającą na celu ułatwienie przejścia do zatrudnienia. Zredagowane w sposób uwzględniający indywidualną sytuację osoby poszukującej pracy, umowy te zawierają opis pakietu dostępnych w kraju zindywidualizowanych środków (rynek pracy, kształcenie, szkolenie, usługi społeczne) mających na celu wsparcie osób szukających pracy i umożliwienie im przezwyciężenia konkretnych przeszkód na drodze do zatrudnienia. Określają one cele, zawierają harmonogramy, ustalają wzajemne obowiązki oraz klauzule przeglądowe i wskazują zarówno dostępne środki aktywnego wsparcia, środki wsparcia dochodu, jak i środki pomocy socjalnej. Umowy dotyczące włączenia do rynku pracy łączą otrzymywanie świadczeń z korzystaniem z aktywnych instrumentów rynku pracy i z poszukiwaniem zatrudnienia zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi, ukierunkowanymi na rzeczywiste włączenie społeczne.</p>

Poprawka 9

Wniosek dotyczący zalecenia

Akapit pierwszy

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>wspierały rejestrowanie osób poszukujących pracy oraz ściślejsze ukierunkowanie działań integracyjnych na potrzeby rynku pracy; zapewniały zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym indywidualną ocenę; proponowały im zawarcie konkretnej umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem 18 miesięcy bezrobocia. W tym celu zaleca się, co następuje:</p>	<p>wspierały rejestrowanie osób poszukujących pracy oraz ściślejsze ukierunkowanie działań integracyjnych na potrzeby rynku pracy; zapewniały zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym indywidualną ocenę; proponowały im zawarcie konkretnej umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem 18 miesięcy bezrobocia; zapewniały im dotowane zatrudnienie jako krok w kierunku reintegracji zawodowej w celu przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Tam, gdzie integracja okaże się nieskuteczna, należy przewidzieć powszechne wsparcie dochodów. W tym celu zaleca się, co następuje:</p> <p>Wzmocnienie obecnych służb zatrudnienia.</p>

Poprawka 10

Wniosek dotyczący zalecenia

Pierwszy akapit: dodać nowy punkt po pierwszym akapicie

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>utworzyły struktury służb zatrudnienia zdolne realizować cele wytyczone w zaleceniu z punktu widzenia wysokości budżetu i kwalifikacji pracowników. Normy dotyczące tych struktur mogłyby częściowo zostać opracowane na podstawie wyników prac ogólnounijnej sieci publicznej służb zatrudnienia. Konieczne jest zatem oszacowanie środków potrzebnych do dostosowania obecnych struktur oraz ustalenie sposobu i miejsca ich uzyskania. Trzeba przy tym wskazać także na istniejące możliwości współfinansowania, takie jak rozporządzenie (UE) nr 1301/2013 w sprawie EFRR i rozporządzenie (UE) nr 1304/2013 w sprawie EFS, bez wykluczenia możliwości rozważenia rozwiązań na poziomie europejskim obejmujących wykorzystanie funduszy europejskich przeznaczonych wyłącznie na ten cel, w świetle faktu, że zmniejszenie długotrwałego bezrobocia jest podstawowym celem strategicznym dla całej UE. Wsparcie finansowe można by ponadto powiązać z realizacją dalszych reform organizacyjnych systemu służb zatrudnienia w krajach, w których zdaniem Komisji i Rady są one niezbędne w kontekście europejskiego semestru.</i></p>

Uzasadnienie

Ze względu na różnice między obecnymi służbami zatrudnienia w poszczególnych państwach członkowskich trzeba podjąć działania w celu zapewnienia wyższego poziomu usług we wszystkich krajach. Dlatego też zaleceniu w sprawie dostosowania struktur musi towarzyszyć wskazanie mechanizmów koniecznych do ich wsparcia, zważywszy, że służby zatrudnienia są na ogół słabsze w tych właśnie krajach, gdzie długotrwałe bezrobocie jest najwyższe. Rozporządzenia w sprawie EFRR i w sprawie EFS przewidują możliwości współfinansowania w przypadku inwestycji w tworzenie lub modernizację służb zatrudnienia.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący zalecenia

Trzeci akapit

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Indywidualna ocena i indywidualne podejście</p> <p>Służby zatrudnienia, wraz z pozostałymi partnerami wspierającymi integrację na rynku pracy, zapewniają zainteresowanym osobom zindywidualizowane poradnictwo.</p> <p>(2) zagwarantowanie, że najpóźniej po 18 miesiącach bezrobocia wszystkim osobom długotrwałe bezrobotnym zaproponowane zostanie sporządzenie dogłębnej indywidualnej oceny i skorzystanie z usług doradczych; ocena powinna obejmować ich szanse na znalezienie zatrudnienia, ocenę barier, które je utrudniają, i wcześniejszych działań związanych z poszukiwaniem pracy;</p>	<p>Indywidualna ocena i indywidualne podejście</p> <p>Służby zatrudnienia, wraz z pozostałymi partnerami wspierającymi integrację na rynku pracy, z udziałem prywatnych podmiotów świadczących usługi związane z zatrudnieniem i licencjonowanych agencji pracy, zapewniają zainteresowanym osobom zindywidualizowane poradnictwo.</p> <p>(2) zagwarantowanie, że najpóźniej po 18 miesiącach bezrobocia wszystkim osobom długotrwałe bezrobotnym zaproponowane zostanie sporządzenie dogłębnej indywidualnej oceny i skorzystanie z usług doradczych; ocena powinna obejmować ich szanse na znalezienie zatrudnienia, ocenę barier, które je utrudniają, i wcześniejszych działań związanych z poszukiwaniem pracy;</p>

Uzasadnienie

Prywatne agencje zatrudnienia i licencjonowane agencje pracy także mają tu do odegrania pewną rolę.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący zalecenia

Szósty akapit

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym, nieobjętym gwarancją dla młodzieży, proponuje się zawarcie umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem okresu 18 miesięcy bezrobocia . Umowa ta powinna przewidywać co najmniej indywidualną ofertę usług mających pomóc w znalezieniu pracy i powinna wskazywać punkt kompleksowej obsługi.	Zarejestrowanym osobom długotrwale bezrobotnym, nieobjętym gwarancją dla młodzieży, proponuje się zawarcie umowy dotyczącej włączenia do rynku pracy najpóźniej przed upływem okresu 18 miesięcy bezrobocia. Umowa ta powinna przewidywać co najmniej indywidualną ofertę usług mających pomóc w znalezieniu pracy i powinna wskazywać punkt kompleksowej obsługi. Umowę należy sporządzić w drodze proaktywnego kontaktu z osobą bezrobotną, tak by mogła się ona stać jej głównym podmiotem i przyjąć na siebie współodpowiedzialność.

Uzasadnienie

Należałoby wcześniej podjąć działania wspierające osobę bezrobotną, również przed upływem 12 miesięcy (po których staje się ona długotrwale bezrobotna). Ponadto trzeba zadbać o to, by brała ona aktywniejszy udział w określaniu swojego profilu zawodowego oraz miała możliwości większego włączenia się w przyjmowanie ewentualnych ofert kształcenia lub pracy.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
ustanowienie partnerstwa między pracodawcami , partnerami społecznymi, służbami zatrudnienia, organami rządowymi i służbami socjalnymi, aby zapewnić dostosowanie ofert do rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstw i pracowników;	ustanowienie partnerstwa między partnerami społecznymi, służbami zatrudnienia, organami rządowymi i służbami socjalnymi, aby zapewnić dostosowanie ofert do rzeczywistych potrzeb przedsiębiorstw i pracowników;

Poprawka 14

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
rozwijanie usług dla pracodawców, takich jak przegląd ofert pracy, wsparcie dla zatrudnienia, doradztwo i szkolenia w miejscu pracy oraz pomoc udzielana po znalezieniu pracy, w celu ułatwienia reintegracji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych;	rozwijanie usług dla pracodawców, takich jak przegląd ofert pracy, wsparcie dla zatrudnienia, doradztwo i szkolenia w miejscu pracy oraz pomoc udzielana po znalezieniu pracy, w celu ułatwienia reintegracji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, z wykorzystaniem – w razie konieczności – bieżącej aktywnej polityki zatrudnienia ukierunkowanej na te grupy docelowe;

Uzasadnienie

Odnotowanie znaczenia aktywnej polityki zatrudnienia.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 9 – dodać nowy punkt

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>ściślejsza integracja wykorzystania funduszy strukturalnych np. poprzez powiązanie działań szkoleniowych finansowanych z EFS z działaniami mającymi na celu wsparcie wzrostu i innowacji finansowanymi z innych funduszy strukturalnych, czemu mogą zwłaszcza towarzyszyć zachęty dla przedsiębiorstw przyjmujących do pracy długotrwale bezrobotnych, na których szkolenie można by wykorzystać środki z EFS. Apeluje się do państw członkowskich i regionów, by rozważyły możliwość wsparcia samorządów sprzyjających projektom integracji funkcjonalnej między funduszami strukturalnymi, między innymi także z wykorzystaniem środków z „rezerwy na wykonanie”.</i></p>

Uzasadnienie

Zważywszy, że integracja długotrwale bezrobotnych jest trudniejsza, trzeba jak najlepiej spożytkować fundusze strukturalne w celu wsparcia popytu za pomocą premii dla tych przedsiębiorstw, które – dążąc do zatrudnienia nowych pracowników – zwracają się ku długotrwale bezrobotnym; dlatego szkolenie tych ostatnich można by finansować ze środków EFS.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>przeprowadziła analizę ex ante aktywnej polityki zatrudnienia ukierunkowanej przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, z myślą o zaproponowaniu konkretnych środków w państwach członkowskich; <u>należy ponadto przeprowadzić dogłębniejszą analizę aktywnej polityki połączonej z pracą społecznie użyteczną oraz wsparciem dochodu, w celu połączenia ścieżki kariery z nabywaniem umiejętności przydatnych na rynku pracy; kształtowaniem kierunków aktywnej polityki połączonej ze społecznie użytecznymi pracami powinny zajmować się publiczne służby zatrudnienia;</u></i></p>

Uzasadnienie

Zalecenie przeprowadzenia analizy *ex ante* aktywnej polityki zatrudnienia. Wzmocnienie środków aktywnej polityki połączonej zarówno z umową/paktem na rzecz integracji, jak i z ewentualną ścieżką użyteczności publicznej, tak by po jej zakończeniu osoby posiadały nowe umiejętności przydatne na rynku pracy.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>w oparciu o propozycje ogólnounijnej sieci publicznych służb zatrudnienia (ustanowionej na mocy decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r.) sformułowała zalecenia w sprawie norm jakościowych i ilościowych, które spełnić muszą w każdym kraju służby zatrudnienia, uwzględniając przy tym środki wspólnotowe przeznaczone na wzmocnienie służb zatrudnienia;</i></p>

Uzasadnienie

Państwa członkowskie powinny tak zorganizować swe służby zatrudnienia, by stawić czoła bezrobociu strukturalnemu poprzez jak najlepsze spożytkowanie środków EFS. Dodatkowemu bezrobociu związanemu z cyklem gospodarczym można sprostać za pomocą wspólnych środków, z których mogłyby korzystać wszystkie kraje, niezależnie od stopy bezrobocia strukturalnego. Umożliwiłoby to ustabilizowanie cyklu gospodarczego, co przyniosłoby korzyści wszystkim krajom w perspektywie średnio- i długoterminowej.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>wprowadziła rozróżnienie między bezrobociem strukturalnym (na walkę z którym każdy kraj powinien przeznaczyć środki własne lub też środki z celu tematycznego EFS „Wzmocnienie zdolności administracyjnej”) a bezrobociem wynikającym z intensywniejszych i dłuższych faz recesji, które, prowadząc do znacznego wzrostu stopy bezrobocia, stanowią dodatkowe obciążenie dla służb zatrudnienia;</i></p> <p><i>zachęciła państwa członkowskie do określenia – na podstawie wcześniej ustalonych standardów – w jakim stopniu należałoby wzmocnić tymczasowo obecne struktury w celu sprostania wstrząsom koniunkturalnym;</i></p> <p><i>oceniła możliwość pokrycia dodatkowych kosztów podczas przeglądu śródkresowego wieloletnich ram finansowych. Warunkiem zastosowania określonych rozwiązań powinno być przyjęcie i wdrożenie reform mających na celu zwiększenie efektywności publicznych i prywatnych służb zatrudnienia w państwach członkowskich i w wypadkach wskazanych w zaleceniach dla poszczególnych krajów w ramach europejskiego semestru, a także zgodnie z kierunkiem wytyczonym w tych zaleceniach.</i></p>

Poprawka 19

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 10 – dodać nowy punkt po „NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:”

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
	<p><i>zachęciła do powiązania wsparcia udzielanego w wypadku długotrwałego bezrobocia z bardziej uniwersalnymi działaniami na rzecz zwalczania ubóstwa, tak by w wypadku, gdy nie osiągnięto celu reintegracji z rynkiem pracy i gdy nie udziela się zasiłku dla bezrobotnych, zapewniono bezrobotnemu przynajmniej dochód minimalny (oczywiście pod warunkiem stwierdzenia ubóstwa), uzależniając go od przyjęcia oferty tymczasowej pracy społecznie użytecznej i przewidując szkolenia mające na celu powrót na rynek pracy, zapewniając tym samym włączenie społeczne;</i></p>

Uzasadnienie

W wypadku gdy nie udaje się reintegracja długotrwałe bezrobotnego na rynku pracy, trzeba znaleźć odpowiednie rozwiązania w celu zadbania o to, by po zakończeniu się okresu udzielania zasiłku bezrobotny nie znalazł się w sytuacji marginalizacji społecznej czy też ubóstwa, obciążając społeczeństwo kosztami i stwarzając zagrożenie dla spójności społeczno-gospodarczej.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący zalecenia

Punkt 15

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>przeprowadziła ocenę, we współpracy z państwami członkowskimi i po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, działań podejmowanych w odpowiedzi na niniejsze zalecenie oraz do dnia... [3 lata po przyjęciu niniejszego zalecenia] przedstawiła Radzie sprawozdanie w sprawie wyciągniętych wniosków.</p>	<p>przeprowadziła ocenę, we współpracy z państwami członkowskimi i po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami, działań podejmowanych w odpowiedzi na niniejsze zalecenie, zwłaszcza:</p> <ul style="list-style-type: none"> — w celu wsparcia wysiłków państw członkowskich zmierzających do modernizacji systemów ochrony socjalnej, tak by stworzyć europejski system ubezpieczenia na wypadek długotrwałego bezrobocia na podstawie wspólnych wskaźników gospodarczych i finansowych, — oceny priorytetów, przy okazji przeglądu wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, na które należy przeznaczyć środki UE, zarówno w celu kontynuowania działań objętych gwarancją dla młodzieży, jak i bardziej odpowiedniego przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu za pośrednictwem nadzwyczajnych inicjatyw, takich jak stworzenie funduszu ad hoc (funduszu gwarancji dla dorosłych wzorem gwarancji dla młodzieży) w celu zwalczania długotrwałego bezrobocia, <p>oraz do dnia... [3 lata po przyjęciu niniejszego zalecenia] przedstawiła Radzie sprawozdanie w sprawie wyciągniętych wniosków.</p>

Uzasadnienie

Długotrwałe bezrobocie jest tylko jednym z aspektów szerszego problemu ubóstwa, które ma szczególnie poważne konsekwencje gospodarcze i społeczne. Działania przedstawione w zaleceniu muszą zatem obejmować również ubezpieczenie na wypadek ubóstwa, w związku z czym należy zachęcić wszystkie kraje, które go jeszcze nie zapewniają, by je wprowadziły.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi wstępne

1. Uznaje potrzebę zgodności wniosku w sprawie zalecenia z zasadami pomocniczości i proporcjonalności, niemniej podkreśla, że godny uznania jest fakt, iż w tekście porusza się kwestię długotrwałego bezrobocia ze względu na jego konsekwencje gospodarcze i społeczne. Według dokumentu pięciu przewodniczących (pt. „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”) „jest (ono) jedną z głównych przyczyn nierówności i wykluczenia społecznego [...]. Sprawnie działające rynki pracy są niezbędne, gdyż sprzyjają one wysokiemu poziomowi zatrudnienia i są zdolne do amortyzowania wstrząsów bez powodowania nadmiernego bezrobocia”.
2. Odnotowuje znaczenie faktu, że celem wniosku jest powrót bezrobotnego na rynek pracy poprzez powierzenie przysposobienia go służbom zatrudnienia i włączenie do tego procesu wszystkich podmiotów instytucjonalnych i społecznych, a także sektora publicznego, tak by ułatwić jego reintegrację.
3. Zwraca uwagę na położenie nacisku na instrumenty zarządzania systemem, wskazując, że jest ono częścią strategii kompleksowej obsługi (*one-stop-shop*).
4. Podkreśla znaczenie walki z długotrwałym bezrobociem w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania gospodarek lokalnych. Akcentuje, że długotrwałe bezrobocie jest nie do utrzymania i przypomina o znaczeniu przewidywania wymaganych umiejętności i dopasowywania ich do potrzeb rynku pracy. Na obszarach, na których występują poważne niedobory umiejętności lub ich niedopasowanie, należy wzmocnić programy szkoleniowe służące rozwijaniu niezbędnych umiejętności. Szczególną uwagę należy zwrócić na umiejętności językowe bezrobotnych migrantów i osób ubiegających się o azyl.
5. Podkreśla, że wniosek ma również istotne konsekwencje dla zwalczania ubóstwa, które ze względu na skutki kryzysu gospodarczego pozostaje jednym z najtrudniejszych do realizacji celów strategii „Europa 2020”.

Uwagi ogólne

W tym względzie podkreśla jednak, że we wniosku pominięto niektóre aspekty, w szczególności:

6. Przypomina o potrzebie wzmocnienia publicznych służb zatrudnienia i zwiększenia ich skuteczności i wydajności. Zalecenie ogranicza się *de facto* do zaproponowania ściślejszej koordynacji działań mających na celu wsparcie, które leżą nadal w gestii poszczególnych krajów, przy czym ze względu na skalę problemu i budżet struktur mających go rozwiązać we wniosku nie zwraca się wystarczającej uwagi na różnice, co można było już zauważyć podczas wdrażania gwarancji dla młodzięży. W wielu krajach wymaga się zatem znacznego wzmocnienia służb zatrudnienia. By zilustrować istniejące dysproporcje, można podać przykład stosunku liczbowego pracowników służby zatrudnienia do ludności aktywnej zawodowo: w Niemczech wynosi on 1 do 400, we Francji 1 do 600, a we Włoszech 1 do 3 000.
7. Zaleca zatem, by ściślej współpracować z prywatnymi służbami zatrudnienia oraz angażować agencje pracy czasowej w przypadkach, gdy publiczne służby zatrudnienia nie są w stanie odpowiednio doradzać i pomagać osobom długotrwałe bezrobotnym.
8. Zaleca ściślejszą współpracę między państwami członkowskimi i regionami w celu jak najskuteczniejszego zmniejszenia stopy bezrobocia w UE, czemu powinno towarzyszyć bardziej priorytetowe traktowanie tego rodzaju programów w mediach. Można by na przykład rozpropagować sieć EURES za pomocą kampanii informacyjnej w telewizji, w internecie lub w innych środkach masowego przekazu, tak by osoby poszukujące pracy za granicą posiadały aktualne informacje na temat możliwości zatrudnienia. Zaleca wobec tego nawiązanie współpracy międzynarodowej przez służby zatrudnienia i inne służby socjalne w celu zapewnienia skuteczniejszej i szybszej wymiany informacji i danych.

9. Podkreśla konieczność określenia wysokości środków potrzebnych do dostosowania się do najlepszych praktyk. Można by to uczynić na podstawie wyników prac europejskiej sieci publicznych służb zatrudnienia (decyzja nr 573/2014/UE), szacując środki finansowe konieczne do dostosowania wszystkich krajów do wytyczonych norm i proponując sposoby podjęcia wysiłków, jakich od każdego z krajów wymagać będzie eliminowanie braków.

10. Przypomina o konieczności odróżnienia składnika strukturalnego bezrobocia od dynamiki wynikającej ze specyficznego kształtowania się koniunktury. Trzeba umożliwić służbom zatrudnienia (zorganizowanym w taki sposób, by zajmować się bezrobociem strukturalnym) szybkie dostosowanie się do dodatkowych wymogów związanych ze szczególnie negatywnymi cyklami gospodarczymi. Koszty dostosowania obecnych struktur do tych wymogów muszą pokryć państwa członkowskie, również z EFRR i EFS (cel tematyczny: „Wzmocnienie zdolności administracyjnej”). W ramach śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych można ocenić skutki podejmowanych działań i w razie potrzeby rozważyć konieczne zmiany w przepisach unijnych.

11. Podkreśla znaczenie inwestycji w kapitał ludzki. Odnotowuje jednak, że ze względu na to, że tego rodzaju inwestycje zwracają się w perspektywie długoterminowej, przedsiębiorstwa dają raczej pierwszeństwo osobom młodym i świeżym absolwentom, co działa na niekorzyść potencjalnej siły roboczej w starszym lub średnim wieku. Walka z bezrobociem wymaga takich zachęt, które skłonią bezrobotnych w starszym i średnim wieku do kształcenia i do przekwalifikowania się i które zapewnią, że w interesie przedsiębiorstw i sektora publicznego będzie leżeć zatrudnienie tych osób. W celu przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu równie ważne jest promowanie uczenia się przez całe życie ukierunkowanego na przekwalifikowanie obecnej siły roboczej oraz pracowników niewykwalifikowanych.

12. Podkreśla, że możliwość modernizacji służb zatrudnienia może wpłynąć na bezrobocie długotrwałe, lecz również na krótkotrwałe bezrobotnych i na bezrobocie młodzieży.

13. Odnotowuje, że proponowana modernizacja służb zatrudnienia jest długim i żmudnym procesem, zwłaszcza w tych państwach członkowskich, w których obecny system jest sztywny i biurokratyczny. Sprawne funkcjonowanie punktów kompleksowej obsługi zależy w dużym stopniu od elastyczności zainteresowanych instytucji oraz od odpowiedniego i szybkiego rozpowszechniania informacji. Same punkty kompleksowej obsługi mogą zapewnić przygotowanie zindywidualizowanych ofert, lecz należy uwzględnić fakt, że w zależności od liczby osób poszukujących pracy zadanie to może stanowić duże obciążenie administracyjne. Niemniej punkty te powinny zatrudniać należyście wykwalifikowane osoby, które są nie tylko w stanie przekazać informacje o istniejących ofertach, lecz również ocenić osobowość i podstawowe umiejętności osób poszukujących pracy. Wnosi zatem, by państwa członkowskie uwzględniły te czynniki na etapie wprowadzania omówionych mechanizmów.

14. Przypomina, że konieczne jest bardziej stanowcze działanie po stronie popytu, gdyż gdy popyt na pracę ulega stagnacji, bezrobotnemu trudno jest znaleźć nową pracę, nawet jeżeli realizuje zindywidualizowany program kształcenia. Choć Komitet przyjmuje z zadowoleniem wytyczne zawarte w zaleceniu mające na celu wzmocnienie kontaktów z pracodawcami, uważa, że ożywienie popytu na pracę wymaga silniejszego dążenia do połączenia funduszy strukturalnych. EFRR i EFRROW, które ukierunkowane są na przedsiębiorstwa będące w stanie zaproponować nowatorskie projekty zwiększające konkurencyjność systemu, przewidują często możliwość zatrudniania odpowiednio przeszkolonych osób. W takich wypadkach powiązanie ze szkoleniami finansowanymi z EFS mogłoby ułatwić reintegrację bezrobotnych na rynku pracy. Państwa członkowskie powinny zachęcać do zintegrowanego wykorzystania funduszy, również poprzez wprowadzanie uproszczeń dla MŚP i zastosowanie rezerwy na wykonanie.

15. Podkreśla, że ze względu na to, iż w wypadku niepowodzenia procesu reintegracji, po zakończeniu okresu udzielania zasiłku, długotrwałe bezrobotny może znaleźć się w sytuacji marginalizacji, zasadnicze znaczenie ma to, by każde państwo członkowskie zapewniło działania zwalczające ubóstwo z poszanowaniem wytycznych Komisji przedstawionych w zaleceniu z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy (2008/867/WE) przywołanym następnie w komunikacie Komisji pt. „Inwestycje społeczne na rzecz wzrostu i spójności” (COM(2013) 83 final). KR ma nadzieję, że państwa członkowskie zaczną faktycznie realizować zalecenia Komisji Europejskiej.

16. Przypomina ponadto konieczność uzależnienia możliwości korzystania ze wsparcia w sytuacji ubóstwa od przyjęcia tymczasowej pracy społecznie użytecznej, w ramach ścieżki szkolenia ukierunkowanej na reintegrację.

17. Podkreśla, że ścieżkę kształcenia mającą na celu reintegrację należy wytyczyć w ścisłej współpracy z zainteresowanymi instytucjami, tak by państwa członkowskie mogły uzyskać jak najlepsze wyniki na wszystkich szczeblach oraz by zniwelować izolację na rynku pracy i w społeczeństwie oraz obniżyć poziom ubóstwa. Zwraca uwagę na fakt, że te środki mają pozytywny wpływ, gdyż zachęcają europejskich obywateli, którzy ze względów ekonomicznych i dla zapewnienia sobie środków utrzymania poszukują pracy w innym państwie członkowskim, do powrotu do kraju pochodzenia. Imigracja ekonomiczna powinna maleć, gdy poprawiają się możliwości znalezienia zatrudnienia i zdobycia środków utrzymania na lokalnym rynku pracy.

18. Akcentuje kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych, gdyż są one naturalnymi uczestnikami procesu ulepszenia służb zatrudnienia również dlatego, że w wielu państwach członkowskich programowanie i wdrażanie funduszy strukturalnych leży w ich kompetencji. Ponadto samorządy mogą odgrywać istotną rolę w organizacji i prowadzeniu szkoleń zawodowych i kształcenia dorosłych, gdyż w wielu regionach, a zwłaszcza wioskach brakuje ośrodka nauczania dla dorosłych. Samorządy lokalne i regionalne mają tym większe znaczenie, że posiadają informacje na temat lokalnego rynku pracy i utrzymują kontakty z lokalnymi przedsiębiorstwami mogącymi wesprzeć praktyczne kształcenie zawodowe. Ponadto osoby pragnące wziąć udział w kształceniu dorosłych lub szkoleniu zawodowym muszą przez kilka miesięcy dojeżdżać do ośrodków szkoleniowych. Wiąże się to z dodatkowymi kosztami, co dla osoby bezrobotnej otrzymującej niewielki zasiłek bądź wręcz go pozbawionej jest dużym obciążeniem.

19. Apeluje zatem, by wniosek dotyczący zalecenia Komisji uwzględnił w większym stopniu aspekt regionalny tego problemu i zachęca Radę do wzięcia pod uwagę kluczowej roli, jaką władze lokalne i regionalne mogą odegrać w zwiększeniu skuteczności służb zatrudnienia.

Bruksela, dnia 10 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
Markku MARKKULA

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Unijne ramy gromadzenia danych dotyczących rybołówstwa

(2016/C 120/08)

Sprawozdawca:	Olgiert GEBLEWICZ, marszałek województwa zachodniopomorskiego (PL/EPL)
Dokument źródłowy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa (przekształcenie)
	COM(2015) 294 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 10

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(10) Definicję „użytkowników końcowych” należy dostosować do definicji „użytkowników końcowych danych naukowych” zawartą w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013, tak by obejmowała również organy naukowe zainteresowane aspektami środowiskowymi zarządzania rybołówstwem.	(10) Definicję „użytkowników końcowych” należy dostosować do definicji „użytkowników końcowych danych naukowych” zawartej w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013 oraz do zaleceń STECF , tak by obejmowała również organy naukowe zainteresowane aspektami środowiskowymi zarządzania rybołówstwem.

Uzasadnienie

Definicja „użytkownika końcowego” jest zbyt ogólna, zwłaszcza w przypadku, gdy użytkownicy końcowi mogą definiować potrzeby w zakresie danych. W związku z tym użytkowników końcowych danych należy podzielić na użytkowników końcowych, którzy mogą definiować potrzeby w zakresie danych, oraz na takich, którzy mogą jedynie uzyskać dostęp do danych.

W swoim przeglądzie wieloletniego programu gromadzenia danych (zob. sprawozdanie STECF na temat przeglądu wieloletniego programu gromadzenia danych (STECF-13-06) część 1, s. 6 oraz sprawozdanie na temat przeglądu ram gromadzenia danych (STECF-14-07) część 4, s. 43–45 i 106) STECF sugeruje wprowadzenie następujących trzech typów użytkowników końcowych:

- Typ 1: główni użytkownicy końcowi, dla których opracowano ramy gromadzenia danych, w tym Komisja, wszelkie organy takie jak ICES i STECF, wyznaczone przez Komisję do zapewniania regularnego doradztwa z myślą o bezpośrednim wspieraniu procesów decyzyjnych dotyczących WPRyb, oraz inne organy ds. zarządzania zasobami rybnymi, takie jak organizacje RFMO i GFCM, które wykorzystują ramy gromadzenia danych do wdrażania polityki zarządzania zasobami rybnymi.
- Typ 2: inne organy, takie jak komitety doradcze lub podwykonawcy, od których Komisja może wymagać doradztwa lub analiz opartych na ramach gromadzenia danych.
- Typ 3: wszystkie inne organy, takie jak organizacje pozarządowe, organizacje rybaków i uniwersytety, zainteresowane wykorzystywaniem ram gromadzenia danych do własnych celów.

Wszystkie trzy typy użytkowników końcowych mogą uzyskać dostęp do danych, ale tylko użytkownicy typu 1 i 2 mogą zostać zaangażowani w procedury dotyczące potrzeb w zakresie danych.

Poprawka 2

Motyw 14

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
(14) Potrzeby w zakresie danych związane z obszarami polityki rybołówstwa nieobjętymi bezpośrednio przepisami rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, takie jak potrzeby związane z rozporządzeniem (WE) nr 1100/2007 i rozporządzeniem (WE) nr 2347/2002, również należy objąć niniejszym rozporządzeniem.	(14) Potrzeby w zakresie danych związane z obszarami polityki rybołówstwa nieobjętymi bezpośrednio przepisami rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, takie jak potrzeby związane z rozporządzeniem (WE) nr 1100/2007, rozporządzeniem (WE) nr 812/2004 i rozporządzeniem (WE) nr 2347/2002, również należy objąć niniejszym rozporządzeniem.

Uzasadnienie

Ze względu na potrzebę zachowania zgodności z art. 77 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 508/2014.

Poprawka 3

Artykuł 4

Ustanowienie wieloletnich programów unijnych

<i>Tekst zaproponowany przez Komisję</i>	<i>Poprawka KR-u</i>
<p>Artykuł 4</p> <p>Ustanowienie wieloletnich programów unijnych</p> <p>1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 23, aktów delegowanych ustanawiających wieloletnie unijne programy gromadzenia biologicznych, technicznych, środowiskowych, społecznych i ekonomicznych danych dotyczących sektora rybołówstwa.</p> <p>2. Wieloletnie programy unijne ustanawia się po konsultacji z regionalnymi grupami koordynacyjnymi, o których mowa w art. 8, Komitetem Naukowo-Technicznym i Ekonomicznym ds. Rybołówstwa (STECF) oraz wszelkimi innymi stosownymi naukowymi organami doradczymi.</p> <p>3. Ustanawiając wieloletni program unijny, Komisja uwzględni:</p> <p>a) zapotrzebowanie na informacje do celów zarządzania wspólną polityką rybołówstwa;</p> <p>b) potrzebę i znaczenie danych w podejmowaniu decyzji dotyczących zarządzania rybołówstwem oraz ochrony ekosystemu, w tym wrażliwych gatunków i siedlisk;</p>	<p>Artykuł 4</p> <p>Ustanowienie wieloletnich programów unijnych</p> <p>1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 23, aktów delegowanych ustanawiających wieloletnie unijne programy gromadzenia biologicznych, technicznych, środowiskowych, społecznych i ekonomicznych danych dotyczących sektora rybołówstwa.</p> <p>2. Wieloletnie programy unijne ustanawia się po konsultacji z regionalnymi grupami koordynacyjnymi, o których mowa w art. 8, Komitetem Naukowo-Technicznym i Ekonomicznym ds. Rybołówstwa (STECF) oraz wszelkimi innymi stosownymi naukowymi organami doradczymi.</p> <p>3. Ustanawiając wieloletni program unijny, Komisja uwzględni:</p> <p>a) zapotrzebowanie na informacje do celów zarządzania wspólną polityką rybołówstwa i ich dostępność;</p> <p>b) potrzebę i znaczenie danych w podejmowaniu decyzji dotyczących zarządzania rybołówstwem oraz ochrony ekosystemu, w tym wrażliwych gatunków i siedlisk;</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
c) potrzebę wsparcia oceny skutków środków polityki; d) koszty i korzyści; e) istniejące szeregi czasowe; f) potrzebę uniknięcia wielokrotnego gromadzenia tych samych danych; g) specyfikę regionalną; h) międzynarodowe zobowiązania Unii i jej państw członkowskich.	c) potrzebę wsparcia oceny skutków środków polityki; d) koszty i korzyści; e) istniejące szeregi czasowe; f) potrzebę uniknięcia wielokrotnego gromadzenia tych samych danych; g) specyfikę regionalną; h) międzynarodowe zobowiązania Unii i jej państw członkowskich.

Uzasadnienie

Aby ograniczyć dodatkowe koszty gromadzenia danych, a także ze względu na to, iż wszystkie rodzaje i typy danych są już przetwarzane, gromadzenie danych nie może pociągać za sobą nowych obowiązków bez uzgodnienia z wszystkimi podmiotami.

Poprawka 4

Artykuł 6

Krajowe plany prac

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
1. Bez uszczerbku dla ich obecnych obowiązków w zakresie gromadzenia danych, wynikających z przepisów unijnych, państwa członkowskie gromadzą dane w ramach programu operacyjnego, o którym mowa w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 508/2014, oraz planu prac sporządzonego zgodnie z wieloletnim programem unijnym i z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 508/2014. 2. Plany prac państw członkowskich muszą zawierać szczegółowy opis: <ul style="list-style-type: none"> a) częstotliwości, z jaką dane będą zbierane; b) źródła danych, procedur oraz metod gromadzenia danych oraz ich przetwarzania do postaci zbiorów danych, które zostaną dostarczone użytkownikom końcowym; c) ram zapewniania jakości i kontroli jakości w celu zapewnienia odpowiedniej jakości danych zgodnie z art. 13; d) formy, w jakiej dane są potrzebne, i terminu, w którym należy je pozyskać; 	1. Bez uszczerbku dla ich obecnych obowiązków w zakresie gromadzenia danych, wynikających z przepisów unijnych, państwa członkowskie gromadzą dane w ramach programu operacyjnego, o którym mowa w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 508/2014, oraz planu prac sporządzonego zgodnie z wieloletnim programem unijnym i z art. 21 rozporządzenia (UE) nr 508/2014. 2. Plany prac państw członkowskich muszą zawierać szczegółowy opis: <ul style="list-style-type: none"> a) częstotliwości, z jaką dane będą zbierane; b) źródła danych, procedur oraz metod gromadzenia danych oraz ich przetwarzania do postaci zbiorów danych, które zostaną dostarczone użytkownikom końcowym; c) ram zapewniania jakości i kontroli jakości w celu zapewnienia odpowiedniej jakości danych zgodnie z art. 13; d) formy, w jakiej dane są potrzebne, i terminu, w którym należy je pozyskać, zgodnie z określeniem przez głównych użytkowników końcowych;

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>e) międzynarodowych i regionalnych uzgodnień dotyczących współpracy, w tym umów dwustronnych i wielostronnych zawartych na potrzeby realizacji celów niniejszego rozporządzenia; oraz</p> <p>f) sposobu, w jaki zostały uwzględnione międzynarodowe zobowiązania Unii i jej państw członkowskich.</p> <p>3. Przygotowując plan prac, każde państwo członkowskie koordynuje swoje działania z innymi państwami członkowskimi, w szczególności położonymi w tym samym regionie morskim, w celu zapewnienia skutecznego pozyskania danych w odpowiednim zakresie i uniknięcia powielania działań związanych z gromadzeniem danych.</p> <p>4. Każde państwo członkowskie zapewnia zgodność swojego planu prac z obowiązującymi wspólnymi zaleceniami regionalnych grup koordynacyjnych, w przypadku gdy takie wspólne zalecenia zostały zatwierdzone przez Komisję w postaci regionalnego planu prac zgodnie z art. 8.</p>	<p>e) międzynarodowych i regionalnych uzgodnień dotyczących współpracy, w tym umów dwustronnych i wielostronnych zawartych na potrzeby realizacji celów niniejszego rozporządzenia; oraz</p> <p>f) sposobu, w jaki zostały uwzględnione międzynarodowe zobowiązania Unii i jej państw członkowskich.</p> <p>3. Przygotowując plan prac, każde państwo członkowskie koordynuje swoje działania i współpracuje z innymi państwami członkowskimi, w szczególności położonymi w tym samym regionie morskim, w celu zapewnienia skutecznego pozyskania danych w odpowiednim zakresie i uniknięcia powielania działań związanych z gromadzeniem danych.</p> <p>4. Każde państwo członkowskie zapewnia zgodność swojego planu prac z obowiązującymi wspólnymi zaleceniami regionalnych grup koordynacyjnych, w przypadku gdy takie wspólne zalecenia zostały zatwierdzone przez Komisję w postaci regionalnego planu prac zgodnie z art. 8.</p>

Uzasadnienie

W rozporządzeniu proponuje się, by główni użytkownicy końcowi danych byli zaangażowani w definiowanie potrzeb w zakresie danych oraz mogli uruchamiać transmisje danych w razie potrzeby. W związku z tym główni użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość definiowania potrzeb w zakresie danych i uruchamiania transmisji danych w dowolnym momencie. W czasie gdy państwa członkowskie opracowują plany prac, określają potrzeby w zakresie danych i terminy transmisji danych, mogą nie być znane końcowe terminy przygotowania danych do użytku przez głównych użytkowników końcowych.

Ważne jest, aby państwa członkowskie w tym samym regionie nie tylko koordynowały działania, ale także aktywnie **współpracowały**, por. motyw 46 rozporządzenia podstawowego („Państwa członkowskie powinny współpracować ze sobą i z Komisją w celu koordynowania działalności w zakresie gromadzenia danych”). Powinno być to zgodne także z tytułem i treścią art. 8 analizowanego projektu rozporządzenia.

Poprawka 5

Artykuł 7

Korespondenci krajowi

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Każde państwo członkowskie wyznacza krajowego korespondenta i informuje o tym Komisję. Krajowy korespondent pełni funkcję punktu kontaktowego do celów wymiany informacji między Komisją a danym państwem członkowskim w odniesieniu do przygotowywania i wdrażania planów prac.</p> <p>2. Korespondent krajowy wykonuje ponadto następujące zadania:</p>	<p>1. Każde państwo członkowskie wyznacza krajowego korespondenta i informuje o tym Komisję. Krajowy korespondent pełni funkcję punktu kontaktowego do celów wymiany informacji między Komisją a danym państwem członkowskim w odniesieniu do przygotowywania i wdrażania planów prac i będzie uwzględniony w wymianie wszelkich informacji istotnych dla programu gromadzenia danych DC MAP, w tym o przekazywaniu danych, sporządzaniu sprawozdań i odnośnych spotkaniach.</p> <p>2. Korespondent krajowy wykonuje ponadto następujące zadania:</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>a) koordynuje przygotowywanie sprawozdania rocznego, o którym mowa w art. 10;</p> <p>b) zapewnia przekazywanie informacji w danym państwie członkowskim; oraz</p> <p>c) zapewnia obecność stosownych ekspertów na posiedzeniach organizowanych przez Komisję i ich udział w odpowiednich regionalnych grupach koordynacyjnych, o których mowa w art. 8.</p> <p>3. Jeżeli w danym państwie członkowskim w realizacji planu plac uczestniczy kilka podmiotów, korespondent krajowy jest odpowiedzialny za koordynację tych prac.</p>	<p>a) koordynuje przygotowywanie sprawozdania rocznego, o którym mowa w art. 10;</p> <p>b) zapewnia przekazywanie informacji w danym państwie członkowskim; oraz</p> <p>c) zapewnia obecność stosownych ekspertów na posiedzeniach organizowanych przez Komisję i ich udział w odpowiednich regionalnych grupach koordynacyjnych, o których mowa w art. 8.</p> <p>d) zapewnia, w razie potrzeby, konsultacje z samorządami terytorialnymi obszarów przybrzeżnych posiadającymi kompetencje prawne lub gospodarcze w dziedzinie rybołówstwa i udziela im informacji.</p> <p>3. Jeżeli w danym państwie członkowskim w realizacji planu plac uczestniczy kilka podmiotów, korespondent krajowy jest odpowiedzialny za koordynację tych prac.</p>

Uzasadnienie

Jako że samorzady lokalne i regionalne posiadają odpowiednią wiedzę na temat rybołówstwa i mogą posiadać kompetencje prawne lub gospodarcze w dziedzinie rybołówstwa, potrzebują koniecznych informacji dotyczących kondycji tego sektora. Pełnią one także bardzo istotną rolę we wdrażaniu rozporządzenia (UE) nr 508/2014, które jest narzędziem realizacji WPRyb.

Poprawka 6

Artykuł 8

Koordynacja i współpraca

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 państwa członkowskie koordynują swoje działania z pozostałymi państwami członkowskimi i dokładają wszelkich starań, aby skoordynować swoje działania z państwami trzecimi, które sprawują zwierzchnictwo lub jurysdykcję nad wodami w tym samym regionie morskim. W tym celu stosowne państwa członkowskie w każdym regionie morskim powołują regionalną grupę koordynacyjną.</p> <p>2. Regionalna grupa koordynacyjna składa się z ekspertów z państw członkowskich, przedstawicieli Komisji i stosownych użytkowników końcowych danych.</p>	<p>1. Zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 państwa członkowskie koordynują swoje działania z pozostałymi państwami członkowskimi i dokładają wszelkich starań, aby skoordynować swoje działania z państwami trzecimi, które sprawują zwierzchnictwo lub jurysdykcję nad wodami w tym samym regionie morskim w rozumieniu ustalonym przez Międzynarodową Radę Badań Morza (ICES) bądź FAO. W tym celu stosowne państwa członkowskie w każdym regionie morskim powołują regionalną grupę koordynacyjną.</p> <p>2. Regionalna grupa koordynacyjna składa się z ekspertów z państw członkowskich, przedstawicieli Komisji, stosownych użytkowników końcowych danych oraz przedstawicieli samorządów terytorialnych obszarów przybrzeżnych posiadających kompetencje prawne lub gospodarcze w dziedzinie rybołówstwa, jak również przedstawicieli samorządów terytorialnych na obszarach, gdzie rybołówstwo odgrywa ważną rolę.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>3. Regionalne grupy koordynacyjne opracowują i uzgadniają regulamin wewnętrzny swojej działalności.</p> <p>4. Regionalne grupy koordynacyjne koordynują ze sobą i z Komisją działania w kwestiach mających wpływ na kilka regionów.</p> <p>5. Regionalne grupy koordynacyjne mogą przygotowywać w formie projektu regionalnego planu prac wspólne zalecenia dotyczące procedur, metod, zapewniania jakości i kontroli jakości gromadzenia i przetwarzania danych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. a) i b) oraz ust. 4, a także koordynowanych regionalnie strategii pobierania próbek. W swej działalności regionalna grupa koordynacyjna uwzględnia, w stosownych przypadkach, opinię STECF. Wspomniane zalecenia są przedkładane Komisji, która sprawdza, czy projekt wspólnego zalecenia jest zgodny z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz z wieloletnim programem unijnym, i jeśli tak jest – zatwierdza regionalny plan prac w drodze aktów wykonawczych.</p> <p>6. Jeżeli regionalne plany prac zostały zatwierdzone przez Komisję, zastępują one odpowiednie części planów prac sporządzonych przez poszczególne państwa członkowskie. Państwa członkowskie aktualizują odpowiednio swoje plany prac.</p> <p>7. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące procedur, formy i harmonogramów składania i zatwierdzania regionalnych planów prac, o których mowa w ust. 5.</p> <p>Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 2.</p>	<p>3. Regionalne grupy koordynacyjne opracowują i uzgadniają regulamin wewnętrzny swojej działalności.</p> <p>4. Regionalne grupy koordynacyjne koordynują ze sobą i z Komisją działania w kwestiach mających wpływ na kilka regionów w rozumieniu ustalonym przez Międzynarodową Radę Badań Morza (ICES) bądź FAO, włączając w to wody europejskie geograficznie usytuowane na obszarze Komitetu ds. Rybołówstwa na Środkowym i Wschodnim Atlantyku (CECAF).</p> <p>5. Regionalne grupy koordynacyjne mogą przygotowywać w formie projektu regionalnego planu prac wspólne zalecenia dotyczące procedur, metod, zapewniania jakości i kontroli jakości gromadzenia i przetwarzania danych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. a) i b) oraz ust. 4, a także koordynowanych regionalnie strategii pobierania próbek. W swej działalności regionalna grupa koordynacyjna uwzględnia, w stosownych przypadkach, opinię STECF. Wspomniane zalecenia są przedkładane Komisji, która sprawdza, czy projekt wspólnego zalecenia jest zgodny z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz z wieloletnim programem unijnym, i jeśli tak jest – zatwierdza regionalny plan prac w drodze aktów wykonawczych.</p> <p>6. Jeżeli regionalne plany prac zostały zatwierdzone przez Komisję, zastępują one odpowiednie części planów prac sporządzonych przez poszczególne państwa członkowskie. Państwa członkowskie aktualizują odpowiednio swoje plany prac.</p> <p>7. Komisja może przyjmować akty wykonawcze ustanawiające przepisy dotyczące procedur, formy i harmonogramów składania i zatwierdzania regionalnych planów prac, o których mowa w ust. 5.</p> <p>Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 2.</p>

Uzasadnienie

Jako że samorządy lokalne i regionalne posiadają odpowiednią wiedzę na temat rybołówstwa i są – ze względu na swe kompetencje prawne lub gospodarcze – zaangażowane w zarządzanie tym sektorem, potrzebują koniecznych informacji dotyczących kondycji tego sektora. Pełnią one także bardzo istotną rolę we wdrażaniu rozporządzenia (UE) nr 508/2014, które jest narzędziem finansowym realizacji WPRyb. Odniesienie do ICES ma na celu doprecyzowanie pojęcia „regionu morskiego”.

ICES określiła obszary morskie wyłącznie w strefie północnego Atlantyku; nie obejmują one Morza Śródziemnego ani Morza Czarnego. Podział FAO obejmuje wszystkie oceany.

Poprawka 7

Artykuł 16

Procedura zapewniania dostępności danych szczegółowych i zagregowanych

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie procedury i technologie elektroniczne, aby zapewnić skuteczne stosowanie art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, i odstępują od wprowadzania wszelkich zbędnych ograniczeń możliwie najszerszego rozpowszechniania danych szczegółowych i zagregowanych.</p> <p>2. W przypadku danych obejmujących informacje dotyczące zidentyfikowanych lub możliwych do zidentyfikowania osób fizycznych państwa członkowskie zapewniają istnienie odpowiednich zabezpieczeń. Zgodnie z art. 23 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych określających odpowiednie zabezpieczenia, które należy stosować przy przetwarzaniu takich informacji.</p> <p>3. Państwa członkowskie zapewniają, by stosowne dane szczegółowe i zagregowane były aktualizowane oraz udostępniane użytkownikom końcowym w terminie jednego miesiąca od otrzymania wniosku o te dane. W przypadku wniosków złożonych przez inne zainteresowane strony państwa członkowskie zapewniają, by dane były aktualizowane i udostępniane w terminie dwóch miesięcy od otrzymania wniosku o te dane.</p> <p>4. W przypadku wniosku o szczegółowe dane na potrzeby publikacji naukowej państwa członkowskie mogą zażądać, w celu ochrony interesu zawodowego podmiotów gromadzących dane, odroczenia publikacji danych o 3 lata od daty, do której dane te się odnoszą. Państwa członkowskie informują użytkowników końcowych i Komisję o wszelkich takich decyzjach i ich uzasadnieniu.</p>	<p>1. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie procedury i technologie elektroniczne, aby zapewnić skuteczne stosowanie art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, i odstępują od wprowadzania wszelkich zbędnych ograniczeń możliwie najszerszego rozpowszechniania danych szczegółowych i zagregowanych.</p> <p>2. W przypadku danych obejmujących informacje dotyczące zidentyfikowanych lub możliwych do zidentyfikowania osób fizycznych państwa członkowskie zapewniają istnienie odpowiednich zabezpieczeń.</p> <p>3. Państwa członkowskie zapewniają, by stosowne dane szczegółowe i zagregowane były aktualizowane oraz udostępniane użytkownikom końcowym, w rozumieniu ustalonym przez STECF, w terminie jednego miesiąca od otrzymania wniosku o te dane, jeśli wniosek zostanie złożony zgodnie z ustalonym harmonogramem rocznym. W przypadku wniosków złożonych przez głównych użytkowników końcowych poza harmonogramem rocznym lub przez inne podmioty niż główni użytkownicy końcowi państwa członkowskie zapewniają, by dane były aktualizowane i udostępniane w terminie dwóch miesięcy od otrzymania wniosku o te dane.</p> <p>4. W przypadku wniosku o szczegółowe dane na potrzeby publikacji naukowej państwa członkowskie mogą zażądać, w celu ochrony interesu zawodowego podmiotów gromadzących dane, odroczenia publikacji danych o 3 lata od daty, do której dane te się odnoszą. Państwa członkowskie informują użytkowników końcowych i Komisję o wszelkich takich decyzjach i ich uzasadnieniu.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na zachowanie zgodności z definicją użytkowników końcowych. Kwestia ochrony danych indywidualnych ma kluczowe znaczenie. Stosowane środki i gwarancje nie powinny być rozpatrywane przez samą tylko Komisję Europejską. STECF (Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa) dostarcza jasnej definicji odbiorców końcowych.

Poprawka 8

Artykuł 17

Kompatybilne systemy przechowywania i wymiany danych

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. W celu zmniejszenia kosztów i ułatwienia dostępu do danych użytkownikom końcowym i innym zainteresowanym stronom państwa członkowskie, Komisja, naukowe organy doradcze oraz wszelcy stosowni użytkownicy końcowi pracują wspólnie nad stworzeniem kompatybilnych systemów przechowywania i wymiany danych, z uwzględnieniem przepisów dyrektywy 2007/2/WE. Systemy te muszą również ułatwiać dostarczanie informacji innym zainteresowanym stronom. Regionalne plany prac, o których mowa w art. 8 ust. 6, mogą stanowić podstawę porozumienia w sprawie takich systemów.</p> <p>2. W stosownych przypadkach należy wprowadzić zabezpieczenia, jeżeli systemy przechowywania i wymiany danych, o których mowa w ust. 1, obejmują informacje dotyczące zidentyfikowanych lub możliwych do zidentyfikowania osób fizycznych. Zgodnie z art. 23 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych określających odpowiednie zabezpieczenia, które należy stosować przy przetwarzaniu takich informacji.</p> <p>3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych ustanawiających przepisy dotyczące procedur, formatów, kodów i harmonogramów, które należy wykorzystywać w celu zapewnienia kompatybilności systemów przechowywania i wymiany danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 2.</p>	<p>1. W celu zmniejszenia kosztów i ułatwienia dostępu do danych użytkownikom końcowym państwa członkowskie, Komisja, naukowe organy doradcze oraz wszelcy stosowni użytkownicy końcowi pracują wspólnie nad stworzeniem kompatybilnych systemów przechowywania i wymiany danych, z uwzględnieniem przepisów dyrektywy 2007/2/WE. Systemy te muszą również ułatwiać dostarczanie informacji innym stronom, a nie tylko głównym użytkownikom końcowym, zgodnie z definicją Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF). Regionalne plany prac, o których mowa w art. 8 ust. 6, mogą stanowić podstawę porozumienia w sprawie takich systemów.</p> <p>2. W stosownych przypadkach należy wprowadzić zabezpieczenia, jeżeli systemy przechowywania i wymiany danych, o których mowa w ust. 1, obejmują informacje dotyczące zidentyfikowanych lub możliwych do zidentyfikowania osób fizycznych.</p> <p>3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych ustanawiających przepisy dotyczące procedur, formatów, kodów i harmonogramów, które należy wykorzystywać w celu zapewnienia kompatybilności systemów przechowywania i wymiany danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 24 ust. 2.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na zachowanie zgodności z definicją użytkowników końcowych.

Kwestia ochrony danych indywidualnych ma znaczenie podstawowe. Stosowane środki i gwarancje nie powinny być rozpatrywane przez samą tylko Komisję Europejską.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

1. Przyjmuje z zadowoleniem wnioski dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa. Uważa, że jest on istotnym elementem ustanawiania wspólnej polityki rybołówstwa na poziomie regionalnym.

2. Jest zdania, że gromadzenie danych ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia wiedzy na temat stad ryb oraz zarządzania rybołówstwem w długim okresie czasu. Udoskonalone gromadzenie danych pozwoliłoby na wiarygodniejszą ocenę maksymalnego podtrzymywalnego połowu oraz osiągnięcie zrównowazenia w perspektywie długoterminowej, zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1380/2013.

3. Uważa, że omawiany wniosek jest cennym instrumentem pozwalającym na osiągnięcie zrównoważonego rybołówstwa do 2020 r.

4. Zauważa, że stopniowe skupianie się w coraz większym stopniu na wpływie rybołówstwa na ekosystem zwiększyło potrzebę uwzględnienia tego wpływu. Jest to zgodne z zasadą ustanowioną w art. 2 rozporządzenia w sprawie nowej WPRyb, stanowiącą jeden z jej głównych celów (rozporządzenie Rady (UE) nr 1380/2013).

5. Zauważa, że niezawodne gromadzenie danych dotyczących gatunków morskich, handlowych i niehandlowych, wraz z innymi odpowiednimi danymi środowiskowymi, będzie prowadzić do dokładniejszej oceny stanu stad ryb, a także ekosystemów morskich i ich dynamiki.
6. Ma wątpliwości co do ograniczenia częstotliwości gromadzenia danych, które może mieć wpływ na monitorowanie i tworzenie serii, zwłaszcza w wypadku szybko zmieniających się danych, oraz w znacznym stopniu wpływać na działania podejmowane w zakresie zarządzania.
7. Uznaje, że wniosek jest zasadniczym krokiem w kierunku ustanowienia podejścia opartego na ekosystemach w ramach zreformowanej wspólnej polityki rybołówstwa.
8. Sugeruje, by jako pierwszy krok w ocenie wpływu rybołówstwa na wrażliwe ekosystemy morskie przeprowadzić analizę nakładania się na siebie przestrzennego rozmieszczenia nakładu połowowego i lokalizacji wrażliwych siedlisk morskich. Będzie to możliwe pod warunkiem dostępności map siedlisk – jeśli tego rodzaju mapy nie są dostępne, należy przeprowadzić specjalne badania finansowane w ramach środków zarządzania bezpośredniego. Następnym etapem powinno być szczegółowe opisanie wpływu różnego rodzaju narzędzi połowowych na różnego typu siedliska.
9. Zauważa, że istnieje duży potencjał w zakresie zwiększania interoperacyjności z dyrektywą ramową w sprawie strategii morskiej.
10. Sugeruje, że wykorzystanie statków badawczych jako wspólnych platform do celów wdrażania ram gromadzenia danych i dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej jest najlepszym sposobem minimalizacji kosztów operacyjnych. Należy jednak uwzględnić kwestię wystarczającej dostępności zasobów ludzkich i sprzętu w poszczególnych państwach członkowskich, by przeprowadzanie nowych działań było możliwe.
11. Popiera cel dotyczący zwiększenia adekwatności między dostępnymi danymi a potrzebami w zakresie zarządzania, ale ostrzega przed skutkami, jakie może mieć ocena kosztów i korzyści lub kosztów i wykorzystania proponowana przez Komisję Europejską. W wypadku niektórych danych mniej kosztowne metody nie są w stanie zastąpić badań na morzu.
12. Wzywa państwa członkowskie do przeprowadzenia oceny ich systemów gromadzenia danych w celu zapewnienia interoperacyjności. Takie oceny powinny obejmować przegląd zgodności oraz protokołów transmisji danych, a także ich gromadzenia, przetwarzania i przekazywania, oraz oceny jakości. Sprawne gromadzenie danych regionalnych i ustanowienie regionalnych baz danych powinno przekładać się na skuteczniejsze włączenie zebranych danych do planów zarządzania.
13. Wzywa wszystkie zainteresowane podmioty do podejmowania w miarę możliwości wysiłków w celu zapewnienia swobody dostępu do zgromadzonych danych w formacie, który mógłby być wykorzystywany przez odpowiednich użytkowników, w tym przez samorządy lokalne i regionalne. Kluczowe znaczenie ma udostępnienie większej liczby informacji poszczególnym regionom oraz lepsze uwzględnienie ich potrzeb.
14. Zauważa, że dane naukowe dotyczące rybołówstwa są już szeroko dostępne, ale rzadko w formacie, który mógłby być łatwo wykorzystywany przez samorządy lokalne i regionalne ze względu na brak odpowiedniego interfejsu i specjalistycznej wiedzy na szczeblu lokalnym.
15. Podkreśla znaczenie gromadzenia danych do celów jakościowej i ilościowej analizy niebieskiej gospodarki, z uwzględnieniem potrzeby gromadzenia danych w celu wypełnienia istniejących luk w wiedzy.
16. Podkreśla znaczenie danych społeczno-gospodarczych w rybołówstwie i akwakulturze. Twierdzi, że harmonizacja tych danych mogłaby w perspektywie średnioterminowej przyczynić się do zharmonizowania i poprawy przepisów socjalnych w tych sektorach.
17. Zauważa jednak, że finansowanie z EFMR powinno być wykorzystywane wyłącznie do gromadzenia danych w ramach rozporządzeń w sprawie WPRyb i EFMR.
18. Domaga się, by gromadzenie danych i doradztwo naukowe służące potrzebom WPRyb miało zapewnione finansowanie odzwierciedlające ambitne cele tej polityki. Jeśli dane miałyby być gromadzone na potrzeby inne niż WPRyb, należałoby je finansować z innych niż EFMR środków.

19. Podkreśla znaczenie gromadzenia danych społeczno-ekonomicznych dotyczących sektora przetwórstwa rybnego. Pochodzenie przetworzonych ryb stanowi ważny miernik umożliwiający zrozumienie łańcucha wartości w małych społecznościach zajmujących się rybołówstwem, a dostępność takich danych mogłaby mieć bardzo pozytywny wpływ na podejście polityczne do tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego na poziomie krajowym i europejskim. Gromadzenie i dokładna analiza danych społeczno-ekonomicznych dotyczących na przykład równowagi płci wśród pracowników oraz rodzajów zatrudnienia mogłyby zapewnić nowe możliwości w zakresie tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego na obszarach przybrzeżnych. Szacuje się, że każde euro zainwestowane w gromadzenie danych oraz monitorowanie i wdrażanie prawa w dziedzinie rybołówstwa ma potencjał zwrócenia się dziesięciokrotnie.

20. Ponownie stwierdza, że gromadzenie i przekazywanie informacji o stanie mórz i oceanów nie powinno powodować żadnych niedogodności lub dodatkowych obciążeń administracyjnych dla władz lokalnych i regionalnych oraz podmiotów gospodarczych⁽¹⁾.

21. Z zadowoleniem przyjmuje fakt włączenia do wniosku Komisji danych społeczno-ekonomicznych dotyczących akwakultury. Komitet uważa, że niebieska gospodarka wykazuje duży potencjał, jeśli chodzi o zapewnianie wkładu w europejski program na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zwłaszcza ze względu na tworzenie wartościowych miejsc pracy w słabszych strukturalnie regionach. Sprawniejsze gromadzenie danych korzystnie wpłynie również na innowacje i konkurencyjność oraz pomoże zmniejszyć niepewność związaną z obszarami morskimi⁽²⁾.

22. Z zadowoleniem stwierdza zgodność wniosku z zasadą proporcjonalności, o której mowa w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej.

23. Z zadowoleniem przyjmuje znaczące wysiłki podjęte przez Komisję Europejską, by zasady dotyczące lepszego stanowienia prawa i uproszczenia miały zastosowanie do wniosku.

24. Proponuje, by ustawodawca ustanowił klasyfikację głównych typów użytkowników końcowych w celu zapewnienia zgodności z zaleceniami STECF:

Typ 1: główni użytkownicy końcowi, dla których opracowano ramy gromadzenia danych, w tym Komisja, wszelkie organy takie jak ICES i STECF, wyznaczone przez Komisję do zapewniania regularnego doradztwa z myślą o bezpośrednim wspieraniu procesów decyzyjnych dotyczących WPRyb, oraz inne organy ds. zarządzania zasobami rybnymi, takie jak organizacje RFMO i GFCM, które wykorzystują ramy gromadzenia danych do wdrażania polityki zarządzania zasobami rybnymi.

Typ 2: inne organy, takie jak komitety doradcze lub podwykonawcy, od których Komisja może wymagać doradztwa lub analiz opartych na ramach gromadzenia danych.

Typ 3: wszystkie inne organy, takie jak władze lokalne i regionalne, dla których rybołówstwo ma istotne znaczenie, organizacje pozarządowe, organizacje zrzeszające rybaków oraz uniwersytety zainteresowane wykorzystywaniem ram gromadzenia danych do własnych celów.

25. Domaga się, aby gromadzenie danych w związku z WPRyb obejmowało także – obok gromadzonych w celu zapewnienia zrównoważonego rybołówstwa i akwakultury danych na temat zasobów rybnych – wiarygodne dane dotyczące żywiących się rybami drapieżników (takich jak wydra europejska, kormoran czy czapla siwa) oraz innych ściśle chronionych gatunków zwierząt (np. bobrów).

Bruksela, dnia 10 lutego 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ NAT-V/044.

⁽²⁾ NAT-V/044.

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL